bir ekmek bir Politika (ikisinden de vazgeçilmez)

EKONOMİ

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Fiyatı 250 kuruş

CUMARTESİ 12 MAYIS 1979

ADRES: İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara: İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay

TELEFONLAR: İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara: 17 65 36 • 18 36 88

Yıl 5 Sayı 2129

Merter'de bazı kişiler polisle çatıştı

CAĞALOĞLU'NDA GENÇLER KORSAN YÜRÜYÜŞ GİRİŞİMİNDE BULUNDU

Cağaloğlu'nda dün 200 kişilik sol görüşlü bir grup, korsan yürüyüş girişiminde bulunmuştur.

Hürriyet Gazetesi'nin önünde saat 11.00 sıralarında toplanan grup «Faşizme Geçit Yok», «Faşizmi Ezeceğiz» sloganlarını söyleyerek yürüyüşe geçmek istemiş, ancak görevli jandarma ve inzibat erlerinin havaya ateş etmesi sonucu kaçmıştır.

Grubun korsan yürüyüş girişimi sırasında başka bir olay çıkmamıştır.

- İSTANBUL'DAKİ POLİS OPERASYONUNDA ÖLENLERİN KİMLİKLERİ AÇIKLANMADI
- ETLİK'TE İLERİCİ GENCİ ÖLDÜRENLERİN ÜGD'YE KAYITLI OLDUKLARI BİLDİRİLDİ
- ATAKÖY'DE AMERİKALI BİR ASKER KİMLİĞİ BELİRSİZ KİŞİLERCE ÖLDÜRÜLDÜ

Çeşitli olaylarda dünde 4 kişi öldü

HABER MERKEZİ

Merter'de dün sabaha karşı Asayiş Şubesi Ağır Suç Masası ekipleri ile bazı kişiler arasında çıkan silahlı çatışmada iki kişi ölmüş, biri başkomiser iki kişi hafif yaralanmıştır.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü Asayiş Şubesi Müdürlüğünden yapılan açıklamaya göre, bir ihbarı değerlendiren Ağır Şube Masası ekipleri kısım amirliğinden bir başkomiserin yönetiminde dün saat 04.00 sıralarında Merter BAĞ-KUR Evlerinde 10 sayılı daireye bir baskın düzenlemişlerdir. Ancak, dairede bulunanlar tarafından polis ekipleri yaylım ateşine tutulmuşlardır. Ekiplerin de ateş açarak karşılık vermeleri üzerine silahlı çatışma başlamıştır. Çatışma sırasında bir kişi ölmüş ve biri ağır olmak üzere iki kişi ile bir başkomser hafif yaralanmışlardır. Ağır yaralı hastaneye kaldırılırken yolda ölmüştür. Bu arada dai-

(Devamı 8. Sayfada)

ECEVİT TÜRKİYE'YE DÖNÜYOR

Hollandalı politikacı, Ecevit'in konuşması üzerine 'Süryaniler' konusundaki önergeyi geri aldı

Strasbourg, (A.A.) — Avrupa Konseyi Parlamenterler Kurulu toplantısında bir konuşma yapmak üzere Strasbourg'a gelen Başbakan Bülent Ecevit, dün Türkiye saatiyle 13.30'da Strasbourg'dan ayrılmıştır.

Trenle Zürich'e geçecek olan Başbakan Ecevit ve eşi Rahşan Ecevit ve Türk heyeti üyeleri daha sonra uçakla İstanbul'a döneceklerdir.

(Devamı 8. Sayfada)

TİP Ankara il örgütü cezaevindeki Boran'a bir plaket gönderdi

1 Mayıs tutukluları için Ankara'da 17 bin imza toplandı

Bir hafta içinde toplanan imzaları kapsayan dilekçe Başbakan Bülent Ecevit'e verilecek

Ankara, (ANKA) — TİP 1 Mayıs kutlamaları nedeniyle tutuklanan Behice Boran ve DİSK yöneticilerinin serbest bırakılması için Ankara'da 17 bin 382 imza toplamıştır.

TİP Ankara İl Başkanı Zeki Kılıç dün düzenlediği basın toplantısında 1 hafta içerisinde toplanan 17 bin 382 imzalı dilekçenin Başbakan Bülent Ecevit'e iletileceğini bildirmiştir.

Kılıç, bu arada Ankara İl Örgütünün Genel Sekreter Nihat Sargın tarafından ulaştırılmak üzere cezaevinde bulunan TİP Genel Başkanı Behice Boran'a üzerinde «Türkiye İşçi Partisi Ankara İl Örgütü, önderleri Behice Boran'ın izinde görev başındadır» yazılı bir plaket gönderildiğini de açıklamıştır.

İl Başkanı Zeki Kılıç basın toplantısında şunları söylemiştir:

«Ankara'da beş ilçemizin sınırları içerisinde toplanan imzalı dilekçelerde Başbakana hitap edilerek 1 Mayıs'ı yasaklama kararı kınanmakta, 1 Mayıs'ta İstanbul'daki olaylar protesto edilmektedir. Tüm dilekçeler, TİP Genel Başkanı Boran, DİSK Genel Başkanı Baştürk başta olmak üzere tüm 1 Mayıs tutuklularının serbest bırakılmasını talep etmekte, 1 Mayısta anti-demokratik uygulama yapan görevliler hakkında soruşturma açılmasını siyasi partilere sendikalara ve demokratik kitle örgütlerine yönelik baskılara son verilmesini istemektedir.»

ÇAĞDAŞ HUKUKÇULAR DERNEĞİNİN AÇIKLAMASI

Çağdaş Hukukçular Derneği Ankara Şubesi Başkanı Avukat İsmail Çevik, 1 Mayıs yazılarından dolayı Sıkıyönetim Mahkemesi tarafından tutuklanan Tüm-Zer-Bank ve Genel-İş Emek Dergileri Yazışleri Müdürlerinin serbest bırakılmaları için Kara Kuvvetleri Askeri Mahkemesine itiraz edeceklerini açıkladı.

Beklemeli bir öğrenci öğretmenini yaraladı

Manisa, (A.A.) — Manisa Lisesi Müdür Yardımcısı ve Biyoloji öğretmeni Mehmet Günak, dün sabah evinden okula giderken beklemeli öğrencisi sağ görüşlü Akın Sağlık'ın silahlı saldırısı sonucu ağır şekilde yaralanmıştır. Öğretmen, olaydan

(Devamı 8. Sayfada)

Altın alım satım tebliği eleştirildi

Ankara, (ANKA) — İstanbul Kuyumcular Derneği Başkanı Necati Bildüzgün 67 ilin kuyumcu esnaf ve sanatkârları adına yaptığı açıklamada altın alım ve satımına ilişkin Maliye Bakanlığının yayınladığı tebliği eleştirerek «bu durumda tezgâhlarımızın başına geçme imkânı kalmadı» demiştir.

(Devamı 8. Sayfada)

"STAND—BY" TEHLİKEDE

Türkiye'de işçi ücretleri artışından yakınan para fonu uzmanları kendi ücretlerinin artırılması için grev tehdidinde bulundular

Ankara, (ANKA) — Türkiye ile Uluslararası Para Fonu arasındaki «Stand-By» düzenlemesinin haziran ayında yürürlüğe girmesinin «kuşkulu» olduğu öne sürülmektedir. Fon Yönetim Kurulu'nun Türkiye için «Stand-By» kararı verebilmesi için, Türkiye'de bulunan Para Fonu Heyeti'nin «olumlu» bir rapor hazırlayarak bunu yönetim kurulu önünde savunması gerekmektedir.

Edinilen bilgiye göre, Uluslararası Para Fonu ile Dünya Bankası çalışanlarının mayıs ayının son gün-

(Devamı 8. Sayfada)

TARIM ASGARİ ÜCRET KOMİSYONU 15 MAYIS'TA TOPLANIYOR

Ankara, (ANKA) — Çalışma Bakanı Bahir Ersoy, Tarım Asgari Ücret Tesbit Komisyonu'nu toplantıya çağırmıştır.

Tarım Asgari Ücret Tesbit Komisyonu Çalışma Bakanlığı'nın saptadığı Çalışma Genel Müdürü Başkanlığında, İşçi Sağlığı Genel Müdürü, Devlet İstatistik Enstitüsü, Ekonomik İstatistikler Dairesi Başkanı, Ticaret Bakanlığı Konjüktür ve Yayın Dairesi Başkanı Türk-İş ve TİSK Temsilcilerine ek olarak Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Orman Bakanlığı, Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanlığı, Ticaret Odaları Birliği ve Tarım ve Orman İşkolunda en çok üyesi bulunan işçi sendikasın-

(Devamı 8. Sayfa'da)

Enver Sedat destekpeşinde

Geçtiğimiz 26 Mart'ta İsrail ile imzaladığı «Barış» anlaşmasından sonra başta Arap ülkeleri tarafından «Afaroz» edilen Mısır Devlet Başkanı Sedat şimdi de Afrika ve bloksuz ülkeler arasında kendisine «destekleyici» arıyor. Sedat'ın özel danışmanı Hüsnü Mübarek Afrika'daki kısa gezisinden sonra şimdi de Asya ülkelerinde Sedat'ın «barış» girişimleri için destek arıyor. Mübarek, Hindistan, Kore, Endenozya, Filipinler'e yaptığı ziyaretlerle Barış anlaşmasıyla ilgili yetkililere bilgi verdi. Fotoğrafta Mübarek son durağı olan Hindistan'da Hindistan Başbakanı Desay ile görüşürken görülüyor.

Gençlik Sorunları simpozyumu 14 Mayıs'ta Başlıyor

Ankara, (A.A.) — Gençlik ve Spor Bakanlığınca düzenlenen 1. Ulusal Gençlik Sorunları Sempozyumu, 14-17 Mayıs tarihleri arasında Ankara'da Karayolları Genel Müdürlüğü Konferans Salonunda yapılacaktır.

Sempozyumla ilgili olarak Anadolu Ajansı'na bilgi veren Gençlik ve Spor Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Doçent Eralp Özgen, bu bilimsel toplantının amacının «Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın gençlik politikaları ve uygulamalarına ilişkin kamuoyunda yapılan tartışmaları bilimsel ölçüler içine aktarmak, değerlendirmek, sorunlara somut çözüm yolları ve önerileri geliştirmek» olduğunu söylemiştir.

SEMPOZYUM PROGRAMI

Alınan bilgiye göre, sempozyum, 14 Mayıs Pazartesi günü saat 9.30'da Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur'un bir sunuş konuşmasıyla başlayacak, daha sonra Başbakan Bülent Ecevit bir açış konuşması yapacaktır.

Saat 10.15'de Prof. Dr. Hicri Fişek'in başkanlığında başlıyacak ilk oturumda «Gençlik, nedir?. Gençlik

(Devamı 8. Sayfada)

MERKEZ BANKASI'NIN DIŞ BORCU GİDEREK ARTIYOR

- 1979 yılının ilk iki ayında Merkez Bankasının dış yükümlülükleri 235 milyon Dolar arttı

Ankara (ANKA) — 1979 yılının ilk iki ayında, Merkez Bankası'nın dış yükümlülüklerinde 235 milyon dolarlık bir çoğalma meydana gelmiştir. Merkez Bankası'nın dış yükümlülüklerinde, 1978 yılında 1 milyar 483 milyon dolar, 1977 yılında 1 milyar 851 milyon dolar, 1976 yılında ise 2 milyar 43 milyon dolar artış olmuştu.

1978 yılı Ocak-Şubat döneminde Merkez Bankası'nın dış hükümlülüklerindeki artışın 123 milyon doları mal mukabili ithalat ödemelerindeki gecikmeden etkilenmiştir. Mal mukabili ithalat ödemesi gecikmeleri, 1978 yılında 230 milyon dolar, 1977 yılında ise 1 milyar 166 milyon dolar olmuştu.

Merkez Bankası'nın yükümlülüklerinin artması yanında, döviz birikimi ve öteki varlıklarda da azalma meydana gelmiştir. Maliye

(Devamı 8. Sayfada)

Akmandor Brüksel'de

Ankara (ANKA) — Milli Savunma Bakanı Neşet Akmandor, NATO Avrupa Grubuyla Savunma Planlama Bakanlar Komitesi'nin bakanlar düzeyindeki toplantılarına katılmak üzere Belçika'ya gitmiştir.

NATO Avrupa Grubu'yla Savunma Planlama Bakanlar Komitesi'nin toplantılarının Brüksel'de 14-16 Mayıs tarihlerinde yapılacağı ve Milli Savunma Bakanı Akmandor'un, NATO Avrupa Grubu Bakanlar Komitesi

(Devamı 8. Sayfada)

İŞGÜZAR: HIRSIZLAR ÇAMUR ATMA YARIŞINDADIR

Ankara (ANKA) — Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar, yolsuzluk iddiaları ile ilgili olarak verilen gensoru ve Meclis araştırma önergeleri konusunda yaptığı açıklamada, «Geçmiş iktidarlarındaki hırsızlıkları sabit görülen faziletin düşmanları kendilerinden hesap sorulacağından korktukları için şerefli ve namuslu insanlara iftira çamuru atma yarışı içine girmişlerdir» demiştir.

İşgüzar, dün yaptığı açıklamada, «Belli bazı çevrelerin bu hükümeti devirmek için tertipledikleri oyunları, sahneye koyma görevi yine her devrin adamı olan Feyzioğlu'na verilmiştir» demiştir.

(Devamı 8. Sayfa'da)

Türkiye Afganistan'a teknik işbirliği önerecek

Ankara (ANKA) — İşletmeler Bakanı Kenan Bulutoğlu, uluslararası finansman kuruluşlarından kredi sağlandığı takdirde, Türkiye'nin Afganistan'daki Meshed Demiryolu'nun yapımını üstlenebileceğini bildirmiştir.

İşletmeler Bakanı Kenan Bulutoğlu, dün düzenlediği basın toplantısında kısa adı UNİDO olan «Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma rgütü» ile aynı kuruluş içindeki «Asya ve Pasifik Ekonomik ve Sosyal Komisyonu» (ESCAP)'nun, «Afganistan'ın sınai kalkınması için işbirliği yapılması» konusunda bir dayanışma toplantısı düzenlediğini bildirmiştir. 14-16 Mayıs ta-

(Devamı 8. Sayfada)

AMERİKA'NIN TÜRKİYE'YE YARDIM KONUSUNDAKİ TUTUMU DEĞİŞMEDİ

ABD YETKİLİLERİ IMF'NİN TÜRKİYE'YE YARDIM İÇİN ÖNE SÜRDÜĞÜ KOŞULLARIN HAFİFLETİLMESİNE YARDIMCI OLMUYOR

Washington (A.A.) — A.B.D. hükümet kaynaklarına göre, Türkiye'nin gittikçe artan stratejik önemine rağmen A.B.D. hükümeti, Uluslararası Para Fonunun (IMF) Türkiye'ye ekonomik yardım için öne sürdüğü koşulların daha yumuşak bir duruma getirilmesi için Türkiye'ye yardımcı olmaya hazır değildir".

Aynı kaynaklara göre Washington'un Türkiye'ye yardım konusundaki tutumunda ne Türkiye'nin IMF ile görüşmelerde karşılaştığı güçlükler, ne de A.B.D.'nin bir süre önce İran'daki askeri dinleme üslerini kaybetmesi, dolayısıyla da Türkiye'nin stratejik öneminin artması yüzünden bir değişiklik olmamıştır ve bu tutum eskisi gibi devam etmektedir.

(Devamı 8. Sayfada)

Baykal ve Mataracı hakkında Meclis soruşturması istendi

Ankara, (A.A.) — AP Burdur Milletvekili Ahmet Sayın, TBMM Başkanlığına bir önerge vererek, «ülkemizin ihtiyacı olan motorini zamanında temin etmeyerek görevini kötüye kullandığı» gerekçesiyle Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Deniz Baykal hakkında meclis soruşturması açılmasını istemiştir.

Hükümetin iş başına geldiğinden bu yana memleketin; kıtlıklar, yokluklar, kuyruklar ülkesi olduğunu savunan Sayın, özellikle köylümüzün motorin yokluğundan çok yerde pancarını ekemediğini, üretilen turfanda sebzelerin tarlalarda çürüdüğünü kaydetmiştir.

Ülkemizin açlık tehlikesiyle karşı karşıya kalmak üzere olduğunu öne süren Sayın

(Devamı 8. Sayfa'da)

UÇY dolayısıyla tüm dernek ve kuruluşlar ortak çalışacak

Ankara, (A.A.) — Uluslararası Çocuk Yılı dolayısıyla, bugüne dek ayrı ayrı çalışma yapan tüm kuruluş ve dernekler, bundan böyle ortak çalışma yapma kararı almışlardır.

Uluslararası Çocuk Yılı Ankara Komitesi, Ankara'daki çocukların sorunlarını saptamak ve bu sorunların çözümlenmesi için girişimlerde bulunmak üzere ayrı ayrı çalışmalar yapan kamu kuruluşları ile gönüllü dernekler arasında eşgüdümü sağlamak amacıyla bir toplantı düzenlemiştir.

Bahçelievler İlkokulu Konferans

(Devamı 8. Sayfada)

GÖRÜŞLER

Ekonomik ilerlemenin güçlü bir etkeni

Bu yılın Ocağında, Bulgaristan, Çekoslovakya, Macaristan, Polonya, Romanya ve Sovyetler Birliği'nin Ekonomik Yardımlaşma Konseyi'ni (EYK) kurma tarihsel kararını aldıkları Moskova toplantısından bu yana otuz yıl geçmiş olacak. EYK dünya sosyalist sisteminin ekonomik gelişiminin doğurduğu görevlerin üstlenmesinde kardeş ülkelerin çabalarını uyumlaştırmak, aralarındaki ekonomik işbirliğini genişletip derinleştirme uğraşılarını koordine etmek ve ekonomilerinin dengeli gelişmesini sağlamalarına yardımcı olmak amacıyla kuruldu. 1964'de Demokratik Alman Cumhuriyeti, 1962'de Moğolistan ve 1972'de Kuba EYK'ne girdi. 1978'de Viyetnam Sosyalist Cumhuriyeti, Konsey'in onuncu üyesi oldu.

Bu uluslararası ekonomik örgüt çalışmalarını daha başından sosyalist, proleter enternasyonalizmi, tam eşitlik, ulusal çıkarlara saygı ve egemenliğe saygı, karşılıklı yarar ve yoldaşça yardımlaşma ilkelerine dayandırdı. Bu ülkelerin Marksist-Leninist partilerinin faaliyetlerinin ana çizgilerinden biri, birbirleriyle olan ekonomik bağların her yönde gelişmesine öncülük etmektir. Bu ülkelerin politik, ideolojik ve ekonomik sorunlarla uğraşlarında artan birlik ve işbirliği, aralarındaki ekonomik işbirliğinin genişleyip derinleşmesine ve bu yoldaki her güçlüğün üstesinden gelme ye yönelik olan ortak strateji çizgilerini belirlemeleri ve uygulamaları açısından muazzam bir öneme sahiptir.

EYK'nin otuz yıllık deneyi, bu ülkelerin uyumlu ve dengeli faaliyetlerinin, çeşitli işbirliği biçimlerinin geliştirilmesine ve gerek tek tek ülkelerde, gerekse tüm toplulukta sosyalist kuruluşun karmaşık sorunlarının çözümüne ve hızlı ekonomik büyümenin gerçekleştirilmesine değeri ölçülemeyecek bir yardımda bulunduğunu gösteriyor. Bu, topluluğun ekonomik gelişmesinin en başarılı bir şekilde ilerletilmesine ve çeşitli tarihsel nedenlerle sosyalizmin maddi ve teknik temelini kurmakta geri kalmış olan sosyalist ülkelerin kalkınmasının hızlandırılmasına yardımcı olmaktadır.

EYK'nin kuruluşundan bu yana kardeş ülkeler, üretim güçlerini yüksek bir düzeye çıkarmış, sosyalist üretim ilişkilerini sağlamlaştırmış ve yaşam düzeylerini hızla yükseltmişlerdir. Sosyalist topluluk bugün büyük ölçekli bir hammadde tabanına, geniş bir araştırma ve geliştirme potansiyeline, yaygın sanayilere —imalat, makine yapımı, kimya— ve modern bir tarıma sahip güçlü bir ekonomik komplekstir.

1975'de EYK ülkelerinin sınai üretimi 1970 düzeyinden % 45 fazlaydı; 1976'da sınai gelişmenin her yüzde birimi 1970'dekinden 10 kat daha ağırlıklıydı. Bu beş yıllık dönemde yalnızca sanayi artışı mutlak rakamlarla 1950'deki sanayi çıktısının beş katı kadardı.

(Devam Edecek)

FORUM

TARIM SORUNU VE KÖYLÜLÜK

Bir tartışma

EKONOMİK GELİŞMENİN TEMPOLARI, BAĞIMSIZ BİR EKONOMİNİN YARATILMASI VE PEKİŞTİRİLMESİ AMACIYLA YENİDEN ÜRETİMİN GENİŞLETİLMESİ OLANAĞI BU SORUNUN DOĞRU OLARAK ÇÖZÜLMESİNE BAĞLIDIR. GENÇ BAĞIMSIZ ÜLKELERİN POLİTİK, TOPLUMSAL VE KÜLTÜREL GELİŞMELERİNİN BAŞLICA SORUNLARININ ÇÖZÜLMESİ DE TOPRAK SORUNUNA ORGANİK OLARAK BAĞLI BULUNMAKTADIR. KISACASI, YERYÜZÜNDEKİ YÜZ MİLYONLARCA İNSANIN YAZGISINI, ENİNDE SONUNDA, TOPRAK SORUNUNUN ÇÖZÜLMESİ BELİRLEYECEKTİR.

Ulusal kurtuluş hareketinin bugünkü aşamadaki başlıca içeriğini emperyalizme karşı ve gelişme halinde ülkeler için düğüm noktası olan toprak-tarım sorununun çözülmesi dahil, toplumsal - ekonomik ilerleme için verilen savaş oluşturmaktadır. Dünya devrim sürecinin başlıca kaynaklarından biri olan ulusal kurtuluş hareketi, her şeyden önce köylü hareketidir. V. İ. Lenin vaktiyle şunları belirtmişti: «...her ne kadar şimdilik geri kalmış durumda olsalar da, sömürge ülkelerdeki emekçi yığınları, köylüler dünya devriminin bundan sonraki aşamalarında büyük bir devrimci rol oynayacaklardır.» Yaşam bu bilimsel değerlendirmeyi tamamiyle doğrulamıştır. Kuşkusuz, toprak, tarım sorununun çözülmesi uğrundaki savaş olmasaydı, ulusal kurtuluş savaşı bugünkü niteliğini kazanamazdı, yani emperyalizmin sömürgeleri olan ülkelerdeki milyonlarca insanın devrimci emellerini dile getiremezdi.

Günümüzde toprak, tarım sorununun Asya, Afrika ve Latin Amerika'daki kurtuluşuna kavuşmuş ülkelerin toplumsal - ekonomik gelişmelerinin en önde gelen sorunlarından biri olduğunu belirten N. Jagvaral, şöyle devam etmiştir: Ekonomik gelişmenin tempoları, bağımsız bir ekonominin yaratılması ve pekiştirilmesi amacıyla yeniden üretimin genişletilmesi olanağı bu sorunun doğru olarak çözülmesine bağlıdır. Genç bağımsız ülkelerin politik, toplumsal ve kültürel gelişmelerinin başlıca sorunlarının çözülmesi de toprak sorununa organik olarak bağlı bulunmaktadır. Kısacası, yeryüzündeki yüz milyonlarca insanın yazgısını, eninde sonunda, toprak sorununun çözülmesi belirleyecektir. Lenin'in köy ekonomisinin sosyalistçe yeniden düzenlenmesiyle ilgili dahiyane kooperatif planı dahil, toprak sorunuyla ilgili yüce idelerinin doğruluğu üzerinde duran N. Jayvaral şunları belirtmiştir: Bu idelerin doğruluğunu dünya sosyalizminin gelişmesindeki deneyimler yadsınmaz bir biçimde kanıtlamıştır. Tarım politikası ve kardeş sosyalist ülkeler komünist ve işçi partilerinin toprak-tarım sorununun çözümü sırasında elde ettikleri tarihsel deneyimler, toplumsal ilerleme uğrunda savaşan tüm ülkeler ve halklar için yaşamsal bir önem taşımaktadır.

T. Frolov, ulusal kurtuluş savaşının yolunu şaşırmaya ve gelişme halindeki ülkelerde tarımsal bunalımın baş nedeni olan emperyalist sömürüyü gizlemeye yönelik burjuva ve somut olarak Malthusçu ve yeni-Malthusçu görüşleri eleştirdikten sonra, şunları belirtmiştir: Çağdaş bilim, yeryüzündeki «fazla nüfusun» güya yiyecek bunalımının başlıca kaynağı olduğu konusundaki görüşleri yalanlamıştır. Şimdilik yeryüzündeki kara parçalarından ancak %41'nden (yaklaşık 1,5 milyar hektar) köy ekonomisi için yararlanılmaktadır. Üstelik tarım ürünleri yetiştirilmesi için elverişli toprakların sadece %41'i işlenmektedir. Bunun yanısıra, tekniğin bugünkü düzeyinde tarım için, yaşam için, kara parçalarının yaklaşık %70'i (10,5 milyar hektar) tamamiyle elverişli sayılabilir. Bu muazzam topraklardan fiilen yararlanıldığı takdirde sadece tarım ürünleriyle milyarlarca insanın beslenebileceği apaçıktır. Çöllerin tuzlu ve buzlarla kaplı toprakların tarıma kazandırılması için yoğun çalışıldığı, yeryüzündeki okyanusların bitkisel ve hayvansal varlığından yararlanıldığı takdirde, gelecekte ölçüsüz derecede bol yiyecek maddeleri sağlanacaktır.

Malthusçuların diğer «kanıtı», yani «toprağın veriminin azalması yasası» da aynı derecede temelsizdir. Bu yasanın temelinde, toprağa ek olarak, verilen emeğin ve yatırılan sermayenin aynı oranda ürün sağlamadığı, daha azını verdiği görüşü yer almaktadır. Toprağın, özel iyelik ilişkilerine özgü barbarca sömürülmesi sonucunda verimliliğini kısmasını Malthusçular doğanın «mutlak yasası» olarak göstermektedirler. K. Marks, kapitalist üretimin, tekniği ve toplumsal üretim sürecini, her türlü zenginliğin kaynağı olan toprağı ve işçiyi tüketecek biçimde geliştirdiğini belirtmiştir. Fakat, Lenin'in dediği gibi «toprağın veriminin azalmasıyla ilgili evrensel yasa»nın yandaşları, en önemli olanı, yani tekniğin düzeyinde ve gözönünde bulundurmuyorlar. Bugün, tüm ülkelerde çağdaş bilim ve tekniğin uygulanması halinde, elde edilebilecek tarım ürünlerinin ancak %3-4'ünün elde edildiğini söylemek yeterli olsa gerek. Yukarıda belirtilenler yapılsaydı tarım ürünlerinin üretimi kesinlikle artar, bitkicilik ve hayvancılıkta verim yükselmiş olurdu. Fakat bunun için, şu ya da bu ülkenin ekonomik, bilimsel, teknik vb. alanlarındaki genel gelişmesine sıkı sıkıya bağlı toplumsal-ekonomik yapılar gereklidir. Bu yapılmadıkça, tüm bilimsel-teknik hesaplar ve tahminler bir ütopi olmaktan öteye gidemez. Bunu görebilmek için örneğin «Yeşil Devrimi»in sonuçlarına bir göz atmak yeterlidir. Bilindiği gibi sözkonusu hareket birçok Avrupa ülkesinde ve Kuzey Amerika'da, örneğin, buğday üretiminin önemli ölçüde artmasını sağlamıştır. Ne var ki, yeni tür buğdaylardan, «harika pirinç»ten tarım üretiminin yeni teknolojisinden vb. yararlanma olanaklarının salt bilimsel-teknik açıdan çözümlenmesi temelinde yapılan hesapların ve tahminlerin Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkeleri için de son derece iyimser olmasına karşın, bu ülkelerde elde edilen sonuçlar, birçok hallerde, hiç de parlak olmamıştır. En iyi durumlarda bile, birçok Asya ülkelerinde tarım üretimi, nüfus artışını aşmamış ve adam başına düşen yiyecek maddeleri, en az gereksinim düzeyinde kalmamıştır. Dolayısıyla 335 milyon insan, daha önce olduğu gibi, fakirliğin eşiği düzeyinin altında bulunmaktadır.

Aynı durum Afrika'da 400 milyon insan için de sözkonusudur. Çünkü Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nce açıklanan verilere göre, bu kıtada 1971-1975 döneminde yiyecek maddeleri üretimindeki artış ancak %0,5 oranını bulmuştur. Yani, nüfus artışındaki hız gözönünde bulundurulursa, Afrika'da insan başına düşen yiyecek maddeleri üretiminde %3,1 oranında azalma olduğu görülmektedir. 70 yıllarının ilk yarısında, Afrika ülkelerinin yiyecek maddeleri dışalımında üç kat bir artış olmuştur. «Yeşil Devrim» Afrika nüfusunun temel yığınlarını henüz etkilememiştir, ve bilimsel-teknik başarılara olanak sağlayan gelişmiş altyapı yaratılmadıkça durumu değiştireceği kuşku götürür.

G. Rastyannikov (SSCB) son yıllarda arksist-Leninist bilimde, gelişmekte olan ülkelerin ekonomisini anlama bakımından yeni görüş ve yeni yaklaşımlar ortaya konduğunu belirtmiş ve şöyle devam etmiştir: Her şeyden önce ayrı ayrı çok yapılılık ve yapılar arasında karşılıklı etkileşme görüşüne ve aynı zamanda bağımlı kapitalist gelişme görüşüne değinmek istiyorum. Öyle sanıyorum ki, bunlar birlikte ele alınırsa, toprak sorunu ile ilgili başlıca süreçleri anlamaya yarayacak anahtar ortaya çıkmış olur.

Gerçekten de, tarımda üretim güçlerinin çeşitli sistemleri, birbirinin üstüste tabakalaşıyormuş gibi, bir araya gelmektedir. Bunlar her şeyden önce, genellikle emeğin doğal etkenlerine dayanan endüstri öncesi üretim güçleridir.

(Devam Edecek)

YORUM

Faşizme karşı tek seçenek (1)

Brezilya halkının 14 yıldır yaşamını sürdürdüğü koşulların incelenmesi, geniş yığınların kurtuluş savaşındaki girişimlerinin alabildiğine gelişmesine ve ulusal ekonominin halkın çıkarlarıyla ve ulusal bağımsızlığın savunulmasıyla uyumlu bir şekilde kalkınmasına yol açabilecek bir demokrasi uğrunda savaş yürütülmeden, ulusal kurtuluşa ulaşılamayacağı gerçeğini doğruluyor.

Öte yandan bu inceleme şunu gösteriyor: Gericilik, ülkenin ekonomik bağımlılığını, ancak yığınların savaşını önleyecek en kaba şiddet yoluyla sürdürebilmektedir.

Askeri diktatörlük daha başlangıçta olağanüstü duruma bu yüzden başvurma gereğini duydu. Bu Brezilya'da bağımlı tekelci devlet kapitalizminin oluşması sürecini kolaylaştırmaya ve onun ekonomik kalkınmayı hızlandırma, sermayenin ve ihracata yönelik üretimin geniş ölçüde yoğunlaşmasını sağlama planının gerçekleşmesine, enflasyona karşı savaş bahanesiyle emekçilerin ücretlerini dondurmaya ve nihayet saldırı ve yayılma niyetlerini gerçekleştirmeye yöneliktir. Darbenin hemen ertesi günü iktidarı ele geçirmiş olan subaylar «Anayasayı, Kongreyi ve Adaleti Koruma» bayrağını ayaklar altına aldılar ve bütün ülkede azgın bir terör uyguladılar. Ama bunlar halkın direnişi ve iktidar uğrunda azgınca bir savaş biçimi alan iç çelişkilerin yıpratıcı etkisi karşısında faşizme geçmeden önce uzun süre, Anyasa'dan ve yasal devlet belgelerinden de faydalanarak hücum etme ve geri çekilme manevralarına başvurmak zorunda kaldılar. Bununla beraber tuttukları yolda güçlü bir direnişle karşılaştıkları için, bu güçler bugüne kadar faşizmi yasallaştırmayı başaramadılar. Kaba bir diktatörlükle demokrasi görüntüsünü bir arada kullanma zorunda kaldılar. Nitekim 1967'de Kurucu Meclis tarafından kabul edilen 1946 Anayasası'nı ortadan kaldırmadan önce bazı hakları garanti etmek zorunda kalan bir Anayasa çıkarma zorunluluğunu duydular. 1969'da yeni Anayasa'nın yerini alan ve diktatöre sınırsız yetki vererek Kongre'nin ve yargı organlarının rolünü sıfıra indiren 5 numaralı Devlet Belgesi'nin kabulünden sonra da aynı şey oldu.

Böyle güçlü iktidar araçlarını ele geçiren diktatörlük, 1968'den 1974'e kadar, yıllık kalkınma oranı % 11 olan ekonomik gelişme planları dayatma olasılığını buldu. Dünya piyasasında konjonktürün Brezilya için olağanüstü elverişli olması bu amacı erişilir gösteriyordu. Bunun yanısıra Brezilya'nın geleneksel ihraç malları fiyatlarının yüksek olması, ticarete geniş olanaklar sağladı. Tekellere verilen önemli ödünler sonucunda ülkeye, kredi ve yatırımlar biçiminde, sermaye akını için iyi koşullar yaratıldı. Üstelik, elverişli fiyatlarla büyük miktarda petrol satın alınması mümkün oluyordu. Fakat planlardaki göstergelerin sağlanması, memlekette de buna elverişli koşulların yaratılmasını, yani emekçilerin amansızca sömürülmesi, reel ücretlerin sistemli olarak dondurulması ve üretim tempolarının yoğunlaştırılması yoluyla düşürülmesini gerektiriyordu. Böylelikle yüksek kalkınma tempolarına ulaşıldı ve bu büyüme «Brezilya Ekonomik Mucizesi» olarak adlandırıldı. Amerika'nın eski cumhurbaşkanlarından Richard Nixon ise bunu tüm Latin Amerika için bir gelişme örneği olarak tanıtmaya kalkıştı.

(Devam Edecek)

SOVYET ORDUSU
SOVYET SAVAŞ TARİHİ
askerlik bilimi - doktrini
stratejisi - sanatı

Ş. S. Lototski başkanlığındaki 12 kişilik bilim kurulunun hazırladığı kitabın önsözünü Mareşal K. Y. Voroşilov yazdı.

416 Sayfa, 66 Resim, Gofre Kapak

60 lira

Çeviren: NAHİT TÖREN

SORUN YAYINLARI
İsteme Adresi: P.K. 231 Aksaray/İst.
Türkiye Dağıtım: TEMEL DAĞITIM

2. BASIM
MAO'NUN TEORİK GÖRÜŞLERİNİN ELEŞTİRİSİ
M. I. Sladkovski • F. V. Konstantinov
304 sayfa 40 lira
KONUK YAYINLARI
P.K. 749 Sirkeci
Türkiye Dağıtımı: TEMEL DAĞITIM
Himaye-i Etfal Sok. Orhanbey İşhanı No 6 Kat 1 D1 Cağaloğlu-İstanbul

YURT HABERLERİ

Halı ipliği fiyatları artınca halı fiyatlarıda yükseldi

İstanbul (ABC) — İplik ve diğer girdi fiyatlarının artış göstermesi halı fiyatlarının metrekarede 100-300 lira arasında yükselmesine yol açmıştır.

Halı fabrikalarının viskoz, pamuk ipliği, boya ve diğer girdi masraflarını izleyemedikleri ve bu nedenle bayilerine fiyat veremez durumа geldikleri öne sürülmektedir.

Bazı büyük halı fabrikalarının maliyet artışlarını fiyatlara yansıtmadığını söyleyen piyasa çevreleri «Halkın alım gücü son derece azalmıştır. Bu durumda satılan bir malın fiyatını yükseltmek olumsuz etki yapacağından büyük halı fabrikaları fiyatlarını artırmamışlardır. Ancak satışı az olan küçük fabrikaların ürünleri zamlı işlem görmeye başlamıştır» şeklinde konuşmuşlardır.

Bu son zamlardan sonra makine halılarına olan talepleri arttığını da söyleyen piyasa çevreleri «Bir el halısının fiyatı 30 ile 75 bin lira arasında değişmektedir. Bu fiyatla bir halıyı ancak çok sınırlı bir kesim satın alabilmektedir. Makine halılarının metrekaresi ise 2350-2900 lira arasında değişmektedir. Fiyatlar arasındaki bu büyük fark da makine halılarının satışını artıtıyor» demişlerdir.

Giresun'da ana caddeler park eden otomobillerle dolu

Giresun (ABC) — Giresun'da her geçen gün taşıt sayısının büyük bir artış göstermesine karşın, hiçbir yerde otopark olmaması nedeniyle, ana caddeler otopark halini almış, bu durum da trafiğin büyük ölçüde aksamasına yol açmıştır.

Bu konuda ilgili yerlere başvurduklarını belirten Giresunlu araba sahipleri ve şoförler, belediye tarafından acil olarak otopark yapılması gerektiğini belirtmişler, bu sorunun hemen çözümlenmemesi halinde daha da büyüyeceğini ifade etmişlerdir.

Kiraz fiyatları etle yarışıyor

İstanbul (ABC) — Çarşı ve pazar yerlerinde oldukça bol görünmesine karşın kirazların üzerindeki etiketler et fiyatlarını bastırdı şimdilerde. Market ve kasap dükkanlarında 90 lira karşılığında bir kilo kıyma alan İstanbullular, pazar yerlerinde kirazı karşılarına 100 lira fiyatla dikilmiş bir biçimde görüyor.

Yeşil eriğin 80, kirazın ise 100 liraya yükselmesi karşısında şaşkına dönen vatandaşlar, zaman zaman zorunluca bu gerekli besin maddesini almaktan vazgeçmekte, ancak fiyatların bu anormal yükselişini gün boyunca söz konusu etmektedir. Artık turfandalık durumunun kalmadığı yaş meyveler içinde ucuzlayan yalnızca çilek gösteriliyor. Turfanda iken 40-45 liraya dek yükselen çilek, şimdilerde 20 liraya alınabiliyor.

İstanbul halkı bir gövde gösterisi yaparcasına kabaran yaş meyve fiyatlarının yanısıra, henüz çıkmamış olan şeftali ve benzeri meyvelerin ne gibi bir etiketle satılacağını merakla beklemektedirler.

Bütün uyarılara rağmen tarihi eserlerin korunmadığı belirtildi

İstanbul (AA) — Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu Başkanı Orhan Alsaç, Kapalıçarşı'nın her an bir yangın tehlikesi ile karşı karşıya bulunduğunu, 1954 yılında meydana gele nyangında, çarşının tümünün yanmasına neden olan hataların giderilmediğini söylemiştir.

Kapalıçarşı'nın üzerinin kapalı olmasından başka bir özelliği kalmadığını öne süren Orhan Alsaç, «Kapalıçarşı kişiye çalışıyor, kişi Kapalıçarşı'ya çalışmıyor» demiştir.

Kapalıçarşı'da 1954 yılında meydana gelen yangının nedenlerinin başında dışarıya taşmış vitrinlerin, birbirine girmiş tezgahlardan geldiğini belirten Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu Başkanı Orhan Alsaç, bir elektrik kontağında bütün çarşının yanıp kül olabileceğini belirtmiştir.

Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulunun görevinin tarihi eserleri saptamak, korunmaları için karar alarak bunu Kültür Bakanlığı ile belediyelere bildirmek olduğuna işaret eden Orhan Alsaç, «Bizim bu aldığımız kararların uygulanması gerekmektedir. Ancak belediyeler bu konularda gücünü gösterememektedir» demiştir.

AYETULLAH HUMEYNİ «LE MONDE» GAZETESİNE DEMEÇ VERDİ

"İRAN İÇİN EN BÜYÜK TEHLİKE AMERİKAN EMPERYALİZMİDİR,,

Paris, (A.A.) — Ayetullah Humeyni, Kum kentinde «Le Monde» gazetesi muhabirine yaptığı açıklamada İranlılar için en büyük tehlikenin Amerikan emperyalizmi olduğunu söylemiştir.

General Garani ile Ayetullah Mutaheri'nin ölümünden rol oynayan Amerikan ajanlarının şiddetle kınadığını bildiren Humeyni, «Bunlar Şaha hizmet eden ve sahte dinci «Furkan» örgütünün ardına gizlenen kişilerdir» demiştir.

Aynı örgütün üyelerinin tutuklanan üyelerinin islam dini konusunda hiçbir bilgiye sahip olmadıklarının anlaşıldığını belirterek, «Ülkenin siyasi güçlerinden biri olan sol bu cinayetlere karışmamıştır» demiştir.

ABD İRAN'DAKİ İDAMLARI ELEŞTİRDİ

Öte yandan ABD h... meti, İran'daki eski rejimin yöneticileriyle Yahudi toplumundan olanların aralıksız idam edilmesini kınamıştır.

Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Hodding Carter açıklamasında, İran'daki küçük yahudi toplumunun idam edilen ilk üyesi Elganiania verilen ölüm cezasının eski gruplara yapılan baskıdan kaygı duymasına neden olduğunu belirtmiştir.

Sözcü Şah rejiminde görev yapanların davalarına müdahale etmek istemediklerini ancak bu kişilerin açık biçimde yargılanmalarından yana olduklarını söylemiştir.

KÜRDİSTAN DEMOKRATİK PARTİSİ HUMEYNİ'YE ÇAĞRIDA BULUNDU

Bu arada Kürdistan Demokratik Partisi Ayetullah Humeyni'nin ülkedeki azınlıkların özerklikle ilgili isteklerini incelemesini ve bu konuda kişisel çaba göstermesini istemiştir.

Parti Genel Sekreteri Kum kentinde Humeyni'ye bu isteklerle ilgili bir mektup sundukların belirterek «Humeyni isteklerimizi titizlikle inceleyeceğine söz verdi» demiştir.

Bengladeş'te esrarengiz bir hastalıktan 2 ay içinde 60? kişi öldü

Dakka, (A.A.) — Bangladeş'in uzeyindeki bölgede Netrokona bölgesinde birçok köyde görülen esrarengiz bir hastalıktan sonra son iki ay da .00 kişinin öldüğü açıklanmıştır.

Ülkenin en yüksek tirajlı gazetesi «İttifak»ta yer alan habere göre, yetkililer hastalığın çok yüksek ateş yaptığını ve tüm tedavilere karşın hastalığın yenilemediğini bildirmişlerdir.

Bu arada bölgede incelemelerde bulunan bir yargıç doktorların açıklamalarını doğrulamıştır.

Japonya Mısır'a 60 milyon dolar kredi veriyor

Tokyo, (ANKA) Japonya'nın Mısır'a Süveyş kanalının onarımında kullanılacak gemileri alabilmeleri amacıyla 60 milyon dolar kredi verecek.

(Devamı 8. Sayfada)

Tanzanya askerleri İdi Amin'in doğduğu bölgeyide ele geçirdi

Tanzanya orudusuna bağlı birliklerin, İdi Amin'in doğum yeri olan Pakwach Bridge bölgesine ulaştıkları bildirilmektedir. Reuters Ajansının verdiği habere göre, Pakwach Bridge İdi Amin'in doğduğu bölgenin geçiş kapısı durumundadır ve İdi Amin, ülkenin kuzey kentleri Soroti ve Masindi'de beklenmedik bir dirençle karşılaşınca, buradan geçerek daha iç bölgelere sığınmıştır.

İdi Amin'e bağlı birliklerin, geçtiğimiz cuma gü-

(Devamı 8. Sayfa'da)

İdi Amin'in doğduğu bölgeyi ele geçirdiği öne sürülen Tanzanya birliklerinden birkaç asker bir dinlenme anında görülüyor.

Enerji, ücret politikasındaki anlaşmazlık istifa ile bitti

BOLİVYA DA HÜKUMET İSTİFA ETTİ

Lapaz, (ANKA) — Bolivya hükümetinin, enerji ve ücret konularında ortaya çıkan anlaşmazlıklar nedeni ile istifa ettiği bildirilmektedir.

İstifa açıklamasında, 14 kişilik hükümet, devlet başkanı general Padilla Arancibia'ya ülkeyi 1 Temmuz'da yapılacak seçimlere kadar rahatlıkla yönetmesi için olanak tanımak amıcını güttüklerini bildirmişlerdir.

Geçtiğimiz Kasım ayında bir darbe ile işbaşına gelen General David Padilla Arancibia'nın bu üçüncü hükümet krizi olmaktadır.

Yeni hükümetin yarın açıklanabileceği bildirilmektedir.

Lübnan, BM Güvenlik konseyini toplantıya çağırdı

B.M. (A.A.) — İsrail'in güney Lübnan'a yaptığı son saldırılardan sonra Lübnan hükmeti, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin ivedi olarak toplanmasını istemiştir.

Bu arada Ortadoğu sorunlarıyla görevli BM Genel Sekreter Yardımcısı Brian Urquhart, İsrail temsilcisi Yehuden Blum ile bir görüşme yapmış, BM Güvenlik Konseyi Başkanı ise Lübnan'daki barış gücüne kuvvet yollayan ülkelerin temsilcilerini toplayarak bir süre görüşmüştür.

Nakura'daki Barış Gücü karargahından edinilen bilgiye göre, İrlandalı askerlerin bulunduğu bölgeye giren İsrail'li askerler kendilerinden tedhişçilerin aranmasına yardımcı olmalarını istemişler, ancak bunun reddedilmesi üzerine geri çekilmişlerdir.

İSRAİL KUVVETLERİ BAAS VE SUR KENTLERİNİ BOMBALADI

Öte yandan Beyrut'ta yayınlanan ilerici-Filistinlilerin askeri bildirisinde İsrail hücumbotlarının dün akşama doğru Güney Lübnan'daki Baas bölgesini bombaladıkları bildirilmiştir.

Aynı bildiride İsrail helikopterlerinin Sur kenti limanı ve bu kente 2 km uzaklıktaki Cel Ür Bahr bölgesi-

(Baştarafı 3. Sayfada)

Barış İçinde yaşam

(Dünden devam)

Komünist ve işçi hareketi geliştikçe ve güç kazandıkça, barış içinde yanyana yaşamanın sağlanmasında ve yumuşamaya ve ulusların güvenliğine ulaşılmasında giderek artan bir rol oynamaktadır. Komünist ve işçi partilerinin uluslararası ve Avrupa da içinde olmak üzere bölgesel konferansları, çağdaş dünyanın kilit sorunları konusunda deneyim ve görüş değiştokuşu, uluslararası çapta ortaklaşa eylem açısından önemli vesileler olmuşlardır. Daha, 1957 de Moskova'da toplanmış olan 64 Komünist Partisi'nin ilk Uluslararası Toplantı bile bir Barış Manifestosu kabul etmiştir. 1960'da, 81 Komünist Partisi'nin Konferansı, barış pekiştirmek savaşımında ortak çaba harcanması çağrısında bulunan Bütün Dünya Halklarına Çağrı'yı yayımladı. 1969 Uluslararası Komünist ve İşçi Partileri Toplantısı da, hareketimizin, kendi tarihsel görevinin insanlığı bir nükleer yıkımdan korumak olduğu yolundaki inancını yeniden doğrulamıştır.

Günümüzün kilit sorunları karşısında Avrupa Komünistlerinin ortak bir tavır alması gerektiği yolunda, giderek güçlenen inanç 1976' da Berlin'deki Avrupa Komünist ve İşçi Partileri Konferansı'nda dile getirildi; bu Konferans, barış, güvenlik, uluslararası işbirliği ve sosyal ilerleme savaşımındaki görevleri somut olarak ortaya koyan ortak bir belgeyi kabul etti.

Komünisst ve işçi hareketince hazırlanan ve sosyalist ülkeler tarafından pratik olarak uygulanan yumuşama politikası ve barış içinde yanyana yaşama anlayışı tüm uluslar için, tüm insanlık için uzun erimli bir güvenlik ve barış programıdır.

Çağımızda, yeni bir sosyo-politik dünya haritası şekillenmiştir. Sosyalist sistemin politik, ekonomik ve savunu gücünde ve ayrıca, ideoloji alanında sosyalist fikirlerin ve sosyalizm uygulamasının güçlü etkisinde ifadesini bulan barışın maddesel temelinin daha da güçlendiğine tanık oluyoruz. Bilimsel sosyalizm ilkelerini rehber edinen sosyalist ülkeler barış içinde yanyana yaşamayı uluslararası yaşamın gelişimin de reel ve egemen bir güç yapmışlardır.

Her iki dünya savaşının da patladığı ve sosyalizm ile kapitalizm arasındaki setlerin artık yıkıldığı Avrupa'da uluslararası güvenliğin güçlendirilmesine daima özel bir önem veriyoruz.

İkinci Dünya Savaşının bedeli öylesine yük sekti ki, hiçbir zaman aralığı halkların bunu unutmasını sağlayamaz. İnsanlık, bütün tarihinin bu en trajik dersini belleğinden kazıyamaz. Bu savaş; toprağı üzerinde başladığı, en uzun süre üzerinde cereyan ettiği ve en büyük zarara —6 milyondan fazla insanın, ya da yaklaşık nüfusun yüzde 20'sinin ölmesi, ulusal zenginliğin yaklaşık yüzde 40'ının heba olması, başkentin ve birçok başka kentlerin tümüyle yıkılması ve ulusal kültüre, bilime ve ulusun öteki faaliyet alanlarına muazzam zarar verilmesi— yol açtığı Polonya halkının zihninde son derece derin bir yara izi bıraktı.

(Devam Edecek)

GÜNÜMÜZ GENÇLİĞİNİN TOPLUMSAL HAREKETLERİ

(Dünden devam)

Gençlik sınıfların dışında değildir. Doğumlarıyla birlikte belirli bir toplumsal tabakaya girerler. Burjuvazi, bu sınıf heterojenliğini gençlik örgütlerine dağıtmakla veya bölmek ve saflarındaki daha ileri sağlamlaşmayı önlemek amacıyla sömürmektedir. Ulusal ayrıcalık aynı şekilde sömürülmektedir. Son olarak, çok ve daha sık olarak (gençlik arasında büyüyen işsizlik toplumsal güvensizlik ve toplumsal protestoların nedeni görüşüyle) emekçi gençliği, işini kaybetmiş ve henüz iş bulamamışlara karşı çıkmaya, başka bir deyişle işsizleri, işi olanlara acımaya çalışan çabalara da başvurmaktadırlar.

Bu sapık düşman taktikleri, açığa çıkarılmalı ve en tutarlı; etkin bir şekilde yokedilmelidir. Mücadeleye son vermek, emperyalist değirmende öğütülecek buğday vermek olacaktır.

SAVAŞA KARŞI GENÇLİK

Bilim ve teknolojideki ilerleme ve toplumsal ilişkilerdeki gelişmesi bütün olarak insanlığı ve özellikle gençliği bir dizi acil sorunla karşı karşıya getirilmiştir. İlk sorun savaş ve barış sorunudur.

Dünyada tüm yaşamı yoketmeye yetecek kadar, kitle kırım silahları stok edildiği halde, kapitalist ülkelerdeki silahlanma yarışı büyük bir hız kazanmaktadır. Silahlanma yarışının sürmesi savaş tehdidi potansiyelini arttırmaktadır. Ve daha sı, şimdiki haliyle bile silahlanma yarışı insanın normal yaşamına, ekonomik ve toplumsal ilerlemesine ölümcül engeldir. Örneğin dünyanın sosyalist olmayan parçası, açlık, cehalet ve işsizlik gibi birçok ölümcül sorunla karşı karşıya olduğunu, emperyalist ve eski sömürge olan ülkelerin gelişmesi arasındaki uçurumun genişlediğini herkes bilmektedir. Bütün bu felaketlerden en çok zarara uğrayan gençliktir. Bu sorunların çözülmesinin güvenilir bir yolu, silahlanma yarışını durdurmak ve anormal madi ve parasal kaynakların böylece barışçı amaçlar için kullanmaktır.

Bazıları, Sovyetler Birliği silahlanma yarışının durdurulması için çağrıda bulunurken, askeri potansiyelini korumaya devam ediyor demektedir.

Gerçekten, her ne kadar askeri harcamaları ABD'nin çok altında olmakla birlikte, Sovyetler Birliği silahlanmaya önemli bir miktarda para harcamaktadır. Bununla beraber Sovyet askeri bütçesi, bırakın artırmayı son yıllarda defalarca azaltılmıştır.

Elbette, Sovyetler Birliği'nin savunmaya ve dünyadaki güçler dengesini sağlamak için harcadığı paralar ulusal ekonomisinde daha avantajlı olarak kullanılabilirdi. Ancak, İkinci Dünya Savaşında 20 milyon insan kaybetmiş Sovyet Halkı, sosyalizmin kazanımlarının güvenilir bir korunması, komünist bir toplumun kuruluşundaki başarının temel koşulu olduğunu iyi kavramıştır. SBKP dış politikasının SSCB savunma yeteneğini kurmasını ve barışı sağlamlaştırmasının nedeni budur. Sovyet gençliği bu politikayı tamamen destekler ve hayati bir sorun olarak silahlanma yarışına, karşı, barış için savaşmayı öngörür.

Aynı zamanda Sovyet Gençliği, dünya gençliğinin karşılaştığı diğer sorunları gözardı etmemektedir. Sömürgeci ve ırkçıların hâlâ iktidarda olduğu sömürgeci rejimlerin kalıntılarının direndiği, kanın akıtıldığı, emperyalistlerin ve ittifaklarının saldırgan faaliyetleri sonucunda halkın yokedildiği ülke ve bölgelerdeki gençlikle dayanışma hareketinin genişlemesi ve güçlenmesi dünya gençliği için çok önemlidir. Toplumsal, ekonomik ve politik hakları, özgürlük ve demokrasi için mücadele etmek gibi tekelci egemenliğe ve onun uşaklarına karşı mücadeleyi yükseltmek ve dünya gençliği için önemlidir. Ancak, bu sadece silahsızlanmadaki ilereme ve detantla başarılabilir.

BAŞARI İÇİN BİR YOL: İŞ BİRLİĞİ

Gençlik hareketinin tarihi, onun birlik ve çeşitli dalları arasındaki işbirliği için mücadeleyi anlatır.

Pratik, uluslararas kurtuluş hareketinin ve özellikle gençlik hareketinin çeşitli dalları arasındaki birliğini karşılıklı ilişkilerle, belirli temel ilkelere uyarak güçlendirebileceğini göstermiştir.

Bu ilkelerden biri, katılanların mutlak eşitliğidir. Bu, gördüğünüz gibi bütün örgütlere, yeri büyüklüğü ve etkilerine bakılmaksızın uygulanmalıdır. Herşeyden önce, etki herzaman bir örgütün büyüklüğüne dayanmaz ve bir hareketin prestiji, her zaman onu destekleyenlerin sayısıyla orantılı değildir. Esas konu, gençliğinin çıkarlarına sahip çıkmaya hazır olup ve kendini bu konuya adamaktır.

Gençlik hareketi yekpare değildir. Birçok ülkede, ideolojik, politik ve diğer bakımlardan ayrı, bir dizi hareket ve örgüt vardır. Birleşik eylem çağrısı bu örgütlerin özerkliklerini veya kişiliklerini kaybedebilecekleri anlamına gelmez. Birbirinin iç işlerine karışmaksızın ortak çözüme varmak bu çözümleri yakınlaştırmanın yollarını bulmak, işbirliğini ilerletmenin temelidir.

Komsomol için, dışardaki diğer politik eğilimlerin ideolojik ayrıcalıkları bir sorun olamaz. Komsomol'un çizgisi, kendi yerini unutmaksızın tüm gençliğin ortak sorunlarına, geniş gençlik kitlelerinin ortak eylemleri için taban oluşturabilecek çözümlerin sabırlı ve tutarlı aranmasından doğmuştur. Bu kolay değildir, ama tecrübenin gösterdiği gibi olanaklı ve gerekli olmuştur.

Sosyalist ve sosyalist olmayan ülkelerin gençlik örgütleri arasındaki gelişen işbirliği konusunda, son günlerde oldukça geniş boyutta tartışılan bir soruna burada de ğinmeliyiz. Böylesi işbirliğinin olağanüstü önemini hiç kimse inkar edememektedir. Aynı zamanda bazı insanlar, gençlik örgütlerinin işbirliğinde aşılamaz engel olarak çağdaş dünyanın karşı kamplarında çalıştığı gerçeğine inanmaya zorlanmaktadır. Bunu haklı gösterecek herhangi bir şey var mı?

Sosyalist ve Kapitalist ülkelerdeki toplumsal hareketler kendilerine özgü nitelikler taşırlar. Sosyalist toplumun koşullarında komünizm kurulurken, diğerlerinde kapitalizm koşulları vardır ve köklü toplumsal değişiklikler ve sosyalizm için kavga verilir. Bunun için ayrı sorunlara değişik yaklaşımlar ve değişik taktikler gerekmektedir. Bu bütün olarak kavran-

(Devamı 8. Sayfada)

Carter gerekirse benzini karneye bağlayacak

Washington, (A.A.) ABD Senatosu Carter'ın benzin sıkıntısı durumunda benzinin karneye bağlanmasını öngören planı 39'a karşı 58 oyla kabul etmiştir.

Beyaz Saray, planı onaylanması için değişiklik yapmak zorunda kalmış, benzinin ancak «çok büyük sıkıntı» halinde ve ABD'nin petrol rezervlerinin en az % 20'ye düşmesi durumunda karneye bağlanmasını öngörmüştür.

ABD yönetimi ayrıca tarımla uğraşanlar ve enerji endüstrilerine öncelik verileceği yolunda güvence vermiştir. Carter'ın planın temsilciler meclisinin onayından geçmesi beklenmektedir.

ABD Hükümeti temsilcilerinin ABD'nin petrol stoklarının «tehlikeli bir azalma gösterdiği yolundaki açıklamalarından sonra planı senatoda onaylandığı belirtilmektedir.

Petrol stoklarının 319 milyon varile düştüğünü açıklayan yetkililer, 310 milyonluk seviyenin «sınır» kabul edildiğini bildirmişlerdir.

Ürdün, Ortadoğu sorunu için Sovyetler Birliğiy'le temaslara başlayacak

Amman, (ANKA) — Ürdün hükümetinin, Ortadoğu sorunun çözümü için Sovyetler Birliği ile yeni bir diplomatik dialoga başlayacağı bildirilmektedir.

Ürdün Hükümetine yakın kaynaklar, Ürdün Dışişleri Bakanı Hasan İbrahim'in Fez kentinde toplanan İslam ülkeleri Dışişleri Bakanları konferansından sonra Moskova'ya giderek Sovyetler Birliği yöneticileri ile görüşmeler yapacağını bildirmişlerdir.

Hasan İbrahim'in Moskova'da Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Andrei Gromiko ile, Ortadoğu sorununa ilişkin görüşmeler yapacağı ve Ortadoğu'daki son gelişmeler konusunda Ürdün'ün görüşlerini bildireceği belirtilmiştir.

İngiltere'de İşçi Partisi Başkanlığına yeniden Callaghan seçildi

Londra, (A.A.) İngiltere İşçi Partisi liderliğine yeniden eski başkan James Callaghan seçilmiştir. İşçi Partisinin, Avam Kamarası üyesi olan 263 mensubunun tamamı, Callaghan lehinde oy kullanmıştır.

İşçi Partisinin son seçimlerde Muhafazakârlara karşı açık farkla iktidarı kaybetmesinden sonra İngiliz basınında, Callaghan'ın parti liderliğinden de uzaklaştırılacağı yolunda spekülasyonlar yer almıştı.

Yeniden Parti liderliğine seçilmesinden son

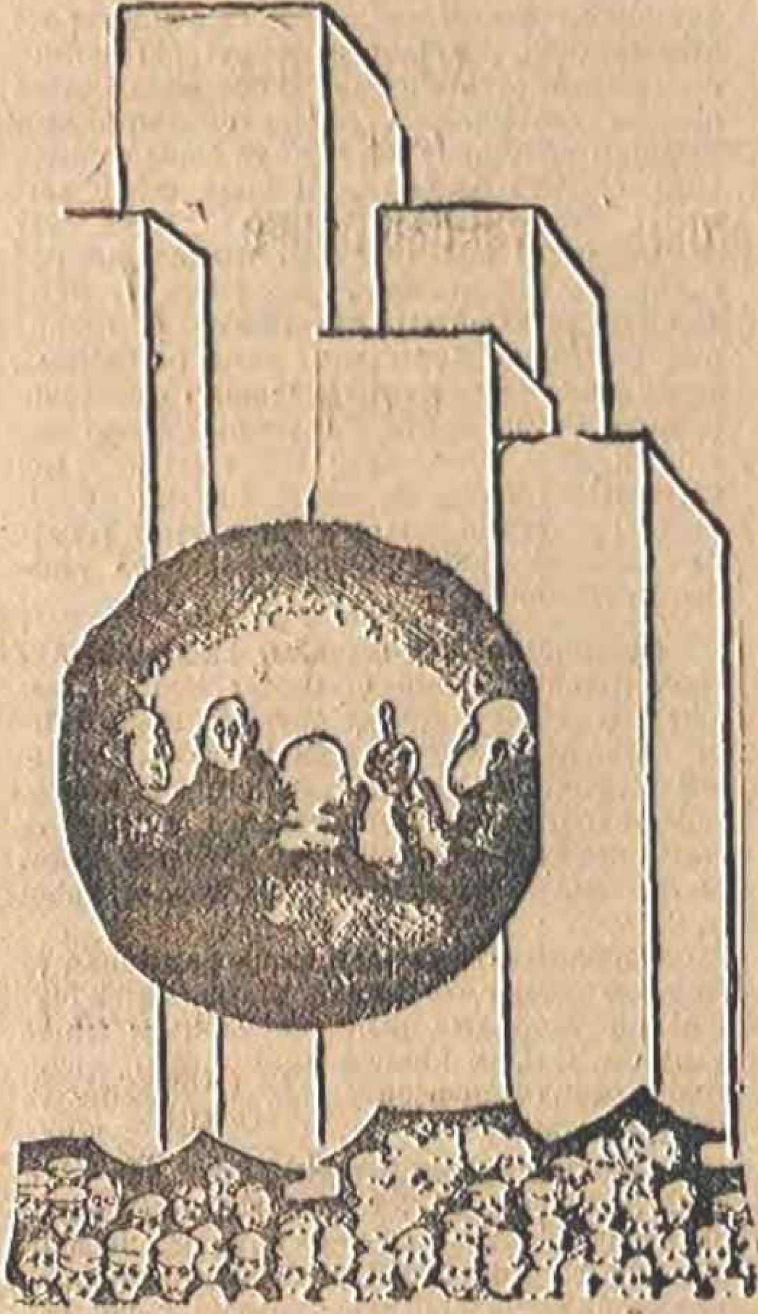
(Devamı 8. Sayfada)

Petrol ihraç eden Arap ülkeleri rafinelerin kapasitelerini artırıyor

Petrol ihraç eden arap ülkelerinin rafineri kapasitelerinin artırmayı hedefledikleri, bu amaçla büyük yatırımlara yönelecekleri bildirilmektedir. Böylece, Arap ülkelerinin işlenmemiş ham petrol yerine, ürün satmaya yönelecekleri kaydedilmektedir.

Kısa adı OPEC olan petrol ihraç eden Arap ülkeleri bakanlar toplantısı, Kuveyt'te yapılmıştır. oplantıya, Libya, Cezayir, Bahreyn, Irak, Kuveyt, Katar, Suudi Arabistan Suriye ve Birleşik Arap Emirlikleri katılmıştır.

BELGESEL / BİR SEMİNER

YEREL YÖNETİM VE GÜÇ YAPISI

~ seminer ~

Belediyelerin Yapısal Sorunları

Halkın yerel gereksinmelerinde 1930'dan bu yana değişiklikler olmuştur. Çağdaş teknolojideki gelişmelere, toplumsal ekonomik değişmelere bağlı olarak halkın özlem ev gereksinmelerinde gelişmeler görüldüğü gibi, hizmetlerin nitelik değiştirdiği de olmuştur. Belediye yasasıyla belediyelere verilen kimi görevleri sonradan merkezin üzerine aldığı bilinmektedir. Kentleşme sonucunda ortaya çıkan konut, altyapı, arsa, gecekondu sorunlarını çözmek için çeşitli görevler ortaya çıkmıştır. Bu nedenlerle ,merkezle belediyeler ve öbür yerel yönetim birimleri arasında yeniden görev bölüşümü yapılması zorunlu duruma gelmiştir. Anayasa'nın, görevle orantılı gelir sağlanmasına ilişkin buyruğunun yerine getirilebilmesi için de bu buna zorunluluk vardır.

Merkezle yerel yönetim arasında yapılacak görev bölüşümünde aşağıdaki ilkelere uyulması gerekmektedir.

• Hizmetin yararları belli bir yerleşmenin sınırları içinde kalıyorsa,

• Hizmet, yerleşme büyüklüğünde daha ekonomik olarak gerçekleşebiliyorsa,

• Hizmetin yerleşme sınırları dışında ya da ülke ölçeğinde üretilmesini gerektiren teknolojik ve öteki zorunluluklar yoksa,

• Maliyetine, yönetimine, yerel halkın doğrudan katılması söz konusu ise,

görev yerel niteliktedir.

Tersine, hizmetin yararları belde sınırlarını aşıyor, yerel olarak üretilmesi gerekmiyor ya da hizmetin ülke düzeyinde üretilmesi hem ekonomik açıdan hem de teknolojik açıdan zorunlu ise bunun merkezi yönetime bırakılması uygundur.

Örnek vermek gerekirse, bir yerleşme halkının çöplerini toplamak yerel bir görevdir. Bir barajın yapılması merkezin görevidir. Kent içindeki kaldırımların, yolların yapımı bir yerel görevdir. Kentlerarası karayollarının yapımı merkezin görevidir. Eskiden her belde için elektrik üretimi söz konusu iken, teknolojik ilerlemeler, ulusal ve uluslararası elektrik üretim ağının kurulması karşısında, artık bu görev ulusal nitelik kazanmıştır. Fakat kentiçi elektrik dağıtım ağının kurulması, işletilmesi görevi yine belediyelerde kalmıştır.

Belediye görevlerinden kimilerinin zaman içinde merkezin görevi durumuna getirilmesi gerçekte, merkeziyetçi bir eğilimi yansıtmaktadır. Özellikle, sağlık hizmetleri, örneğin hastane açmak görevi, artık merkeze geçmiş görünmektedir. Bugün ülkemizde belediyelere bağlı yalnızca 6 hastane vardır. Belediyeler, bunların yönetiminden kurtulmak, başlarından atmak eğilimindedirler. Ulusal ölçekte belli bir hizmet düzeyini korumak ya da gerçekleştirmek amacıyla merkezi yönetimi sağlık hizmetlerini belediyelere bırakmamaktadır.

Gecekondu konusunda 775 sayılı Yassa, daha önceki yasalardan farklı olarak, belediyelerin yerine İmar ve İskan Bakanlığı'nın daha etkin duruma girmesini, girişkenliği ele almasını, Belediyeyi dışarda tutarak bir takım hizmetlerde bulunmasını amaçlamaktadır. Yine kentleşme sorunları açısından önemli olan imar plancılığı ile ilgili belediye görev yetkilerine 1972'de 6785 sayılı İmar Yasası'nda yapılan değişiklikle, önemli sınırlamalar getirilmiştir. İmar ve İskan Bakanlığı planları değiştirerek onaylama yetkisini genişletmiş, metropoliten alanlarda plan yapma görevini yüklemiş, hatta eskiden belediyelerin hazırladıkları imar yönetmelikleri onlar adına hazırlama durumuna girmiştir.

Görüldüğü gibi, teknolojik ilerlemeler, ulusal çapta belli bir hizmet düzeyini gerçekleştirme amacı yanında, belediyelerin teknik gücündeki, akçalı olanaklarındaki yetersizlikler ile yerel politikaların baskılarına açık olduklarını gerekçe göstererek merkezi yönetimin yerel nitelikteki hizmetleri, yetkileri, sorumlulukları üstlendiği anlaşılmaktadır. Sanki merkezi yönetim politik etkilerden korunmuş varsayılarak, bu amaçla merkezin yetkilerinin genişletilmesinin, belediyelerin yetki alanlarının sınırlandırılmasının nedenini anlamak güçtür. Üstelik, yerel nitelikteki kamu görevlerinin halkın seçimle işbaşına getirdiği belediyeler tarafından gerçekleştirilmesini engelleyen bu eğilim, demokratik açıdan sakıncalar taşımaktadır. Bu eğilim, gerçekte, merkezdeki politikacılara etkinlik kazandırmayı amaçlayan süreçlerin bir başka görünümüdür.

MERKEZİN BELEDİYELER ÜZERİNE YÖNETSEL DENETİMİ

Anayasada, kamu yönetimi, bir yanda merkezi yönetim, öte yanda yerinden yönetimden oluşan bir bütün olarak öngörülmektedir. Bunun gereği olarak, yerinden yönetimi geliştirmek üzere denetim ve gözetimde bulunmak, merkezle yeniden yönetim arasındaki işbirliğinin, işbölümünün konulan genel kurallara göre işlemesini sağlamak amacıyla yerel yönetim üzerinde merkezi yönetimin denetleme (idari vesayet) yetkisi vardır. Bu daha çok merkezi yönetimin egemenliğini korumak, yerinden yönetimi gözetim altında tutmak amaçlarına yönelmiş bir denetimdir. Yerel yönetimin kendi başlarına bırakılması söz konusu olamayacağına göre, sınırlı kaynaklarını en uysal biçimde kullanmasını ya da belli bir düzeyin altına düşülmemesini amaçlayan bu denetim, yerel yönetimin özerkliğini ortadan kaldıracak boyutlara dönüştürülmemelidir. Gerikalmış bölgelerdeki halkın gereksinmelerini karşılamak açısından, hizmet düzeylerinde eşitliği sağlamak bu açıdan önem kazanmaktadır. Hizmet eşitliğini sağlarken gerikalmış bölgelerdeki belediyelere toplumsal adaletin gerektirdiği, fırsat eşitliğinin zorunlu kıldığı olanakları sağlamayı amaçlayan bir denetim düzeni bu bölgelerde canlılık yaratmanın bir aracı olmakla kalmaz, aynı zamanda, yerel yönetimin ulusal kalkınmaya daha büyük katkıda bulunmalarına da yararlı olur.

Merkezin belediyeler üzerindeki yönetsel denetimi:

1. Belediyenin kararları,
2. Belediyenin eylem ve işlemleri,
3. Belediyenin başkan, encümen ve meclis gibi organları,
4. Belediye görevlileri

üzerinde uygulanmaktadır.

Belediye kararlarından kimisinin yürürlüğe girmesi en büyük (mülkiye memurunun) yerel yöneticinin ya da bakanın, hatta Bakanlar Kurulu'nun onayına bağlı tutulmuştur. İlke olarak, merkezi yönetimin bu konudaki yetkisi kararı onaylamamak, bozmak ya da geçersiz saymakla sınırlıdır. Yoksa, merkezi yönetimin yetkili organının yerine geçerek karar alamaz. Fakat, imar planlarının onaylanması konusunda bu ilkenin dışına çıkılmıştır. Örneğin, Belediye Meclisinin benimsediği imar planını onaylamak ya da geri çevirmek yanında İmar ve İskan Bakanlığına değiştirerek onaylamak yetkisi İmar Yasasıyla tanınmıştır. Daha önce de değindiğimiz gibi, bu konuda merkezin denetimi siyasal nedenlerle genişletilmiş, böylece belediye özerkliği kısıtlanmıştır.

Belediye eylem ve işlemleri üzerindeki denetim yetkisi, başta İçişleri olmak üzere İmar ve İskan, Maliye Bakanlıklarınca yapılan denetlemeler, uygulamanın yasalara uygunluğunu sağlamak amacına yöneliktir. Bu denetlemelerin bir baskı aracı olarak kullanıldığı görülmektedir. Gerçekte, denetimin bir amacı da eğitmek ya da yol göstermektir.

Belediye organları üzerindeki merkez yetkileri önemli ölçüre daraltılmıştır. Anayasanın 116. maddesi, seçilmiş organların organlık sıfatlarını kazanmaları, yitirmeleri konusundaki denetimin ancak yargı yoluyla olacağını belirtmiştir. Buna karşın, Ankara Belediye Başkanı'nın görevden alınması gibi yasadışı uygulamalara merkezin başvurduğunu, fakat Danıştay'ın bu konuda yürütmeyi durdurma kararı verdiğini anımsıyalım.

Belediyede çalışan kimi kamu görevlileri üzerinde çeşitli bakanlıkların atama, atama önerilerini onaylama gibi yetkileri vardır. Bu yetkilerin zaman zaman siyasal endişelerle kullanıldığı, merkezin karışmasının yerel yönetim özerkliğini zedeleyici boyutlar kazandığı bir gerçektir. Belli kurallara uymak belli nitelikleri aramak, personel yönetimi ilkelerine uygunluğu sağlamak amacına yönelik olan bu tür bir denetleme, hiç bir şekilde belediyede çalışanların haklarını korumak, devlet görevlilerininkine benzer bir güvenceli statüye sokmak amaçlarından bağımsız düşünülemez. Belediye görevlileriyle ilgili personel yasası çıkarılmış değildir. Belediyede çalışanların hiç bir güvencesi yoktur, denilebilir.

BELEDİYE GELİRLERİ

Belediyelere görevlerini yerine getirmek için gerekli gelirleri sağlamak amacıyla Cumhuriyet'in kuruluşundan hemen sonra çıkarılan 423 sayılı Belediye Vergi ve Resimleri Yasası, 1948'de yerini 5237 sayılı Belediye Gelirleri Yasası'na bırakmıştır. Otuz yıla yakın süredir yürürlükte bulunan yasa, belediyelere 80 ayrı kaynaktan gelir sağlamıştır. Belediyelerin gelirlerini belli başlı şu kümelerde toplayabiliriz:

1. Devlet vergilerinden paylar (Belediye eliyle toplanmayan vergilerden),
2. Belediyelerce salınan vergi, resim ve harçlar,
3. Vergi dışı gelirler (Taşınmaz mallardan, cezalardan, belediye işletmelerinden),
4. Yardımlar, bağışlar, borçlanmalar,
5. Öteki gelirler (Asker ailelerine yardım ve benzerleri).

Belediye gelirleri arasında devlet eliyle salınan vergilerden belediyelere ayrılan paylar önemli bir yer tutmaktadır. Gelir ve kurumlar vergileri toplamının yüzde 5'i, gümrük vergilerine eklenen yüzde 15 belediye payı, tekel maddelerinden alınan üretim vergisinin yüzde 2'si, akaryakıt üretim vergisinin yüzde 8'i, motorlu kara taşıtları vergisi ile trafik cezalarının yüzde 11'i, ihale bedellerinin yüzde 01 ile yüzde 1 arasında değişen oranı belediyelere ayrılmaktadır. Ortak trafik fonundan ayrılan paralar da paylar arasındadır. Trafik cezaları ile motorlu kara taşıtları vergisi dışında kalanlardan ayrılan payların yüzde 80'i, belediyelere nüfusa göre dağıtılmakta, geri kalan yüzde 20'si belediyeler ortak fonunda toplanarak küçük belediyelere borç ya da bağış biçiminde yardım olarak verilmektedir. Motorlu kara taşıt vergisi ve trafik cezaları belediyelere nüfusa göre dağıtılmakta, bu kaynaktan ortak fona para ayrılmamaktadır.

(Devam Edecek)

Uluslararası sendikal hareket ve Türkiye

— 3 —

«UHSK, bugün DSF'den sonra dünyanın en büyük uluslararası sendikal üst örgütü olmakla birlikte, kuruluşundan bu yana sanıldığı gibi genişleyememiştir.

Kurulduğu yıl olan 1949'da UHSK'ya bağlı ulusal sendikaların çatısı altında 50 milyon emekçi yer alıyordu. Bu sayı 1966'dan ancak 66 milyona ulaşmıştı.

1969'da, UHSK bünyesindeki bazı sendikal örgütler Sovyet sendikalarıyla ilişki kurmaya karar verdi diye, gerici Amerikan sendikaları AFL-CIO, UHSK'yı terketti. Böylece UHSK'nın üye sayısı 48.5 milyona düştü.

Bugün UHSK, 119 sendikal örgütte toplanmış 52 milyon emekçiyi temsil eder görünmektedir.

İşçi sınıfından gerçekleri saklamak amacıyla UHSK, yalana başvurmaktan bile utanmamaktadır. Siyasal partilerden, hükümetlerden bağımsız, demokratik bir kuruluş olan DSF'yi sürekli, komünist bir örgüt olarak damgalamaya çabalamaktadır. 1975 yılı sonunda UHSK Genel Sekreteri O. Kersten, temelsiz iddiaları sürdürüyor, Fransız ve İtalyan Genel İş Konfederasyonları dışında, DSF'ye bağlı diğer örgütlerin tümünün «Doğu ülkelerinden» olduğunu söylüyordu. DSF'ye üye sendikal merkezler, dünyanın 68 ülkesinde yer almaktadır. Bunların büyük çoğunluğunun sosyalist ülkeler olmadığını anlamak için dünya haritasına bir göz atmak yeterlidir.

UHSK, kuruluşundan beri sarı sendikacılığın uluslararası örgütü olarak görev görüyor.

Sınıf uzlaşmacılığı çeşitli ülkelerde en ince biçimleriyle uygulanıyor. Örneğin Federal Almanya'da UHSK'ya bağlı 7 milyon üyeli DGB Konfederasyonu, «birlikte-yönetim (ko-jestion)» tezini savunuyor. Yani işverenle işçiler elele, fabrikaları yöneteceklermiş. Diğer bir deyişle «kutsal ittifak» kurulacak.

UHSK'nin Meksika'da 1975 Ekim'inde toplanan son Kongresinde, Asya Örgütü başkanı Narayan: «UHSK, her türlü ekonomik şantaja, petrol fiyatlarının artırılmasıyla yapılan şantaja da karşıdır.» diyor.

Böylece, hem petrol üreten ülkelerin kendi doğal kaynaklarına sahip çıkmasına karşı bir tavır alınıyor. Hem de, emekçilerden enflasyonun esas nedenleri gizleniyor. Gerçek şu ki, petrol üreten ülkeler ham petrolün fiyatını 1 kuruş artırınca, çokuluslu şirketlerin egemenliğindeki petrol tekelleri, işlenmiş petrolü pazara sürerken fiyatı 10 kuruş artırıyorlar. 1975'de Fransa'da, petrol şirketlerinin depolama sayesinde bir gecede 6 milyar Frank aşırı bir kâr vurduğunu biliyoruz.

UHSK'nın bu konudaki başka bir metninde ise, açıkça, «uluslararası şirketlerin, çalıştıkları ülkelerin sendikalarıyla yakın bir işbirliği yapmalarının gereği» savunuluyor.

Hep aynı taktik: Hükümetlerin sınıflar üstü, tarafsız olduğu uyutmacasından çıkarak, hükümet-işveren-sarı sendika işbirliğiyle emekçilerin çıkarlarına karşı sömürü düzenini sürdürmek.

UHSK, işçilerin değ.l, çokuluslu şirketlerin ve emperyalist sermayenin çıkarlarını korumayı üstleniyor.

Meksika Kongresinde UHSK yöneticilrei, ekonomik güvenlikten, toplumsal adaletten, daha adil bir gelir dağılımından, sanayi demokrasisinden bol bol söz ettiler. Ama, ekonomik güvensizliğin, toplumsal adaletsizliğin, gelir dağılımındaki eşitsizliğin, anti-demokratik baskıların temel nedenini ortaya koymaya kimsenin dili varmadı. Bu neden, başlıca üretim araçlarının özel mülkiyetini elinde tutan bir azınlığın, ücretli emeği sömürme temeli üstünde oluşturduğu üretim biçiminden başka bir şey değildir. UHSK, başından beri bu gerçeği görmemekte, daha doğrusu saklamakta ısrarla direniyor. Kapitalizmin sonuçlarıyla emekçileri oyalıyor. Nedenlerini gösterip, emekçilerin sömürüsüz bir dünya yaratmak için politikaya ağırlıklarını koymalarından cinden korkar gibi korkuyor. Böylece, kapitalist sömürü düzeninin sürmesinden yana tavır alıyor. Her davranışı bunu doğruluyor.

Kendilerinden dinleyelim;

UHSK İkinci Başkanı Vetter: «Genel ekonomik büyüme, dünya emekçilerinin çoğunluğunun toplumsal ve ekonomik durumlarını düzenli olarak iyileştirmiştir.» Vetter 'dveam ediyor: «Sendikalar, sistemi eleştirmemelidirler. Sendikaların görevi, emekçilerin çıkarları doğrultusunda pratik çözümler aramaktır.» Bundan daha açık bir itiraf olamaz.

UHSK sendikalarının bulduğu pratik çözümler ise, doğrusu, hani tam emekçilerin çıkarları doğrultusunda (!). İngiltere Sendikalar Birliği (TUC) yöneticisi ve UHSK Yürütme Kurulu üyesi Murray yanıtlıyor: «Ülkemdeki sendikaların cevabı, emekçilerin gerçekçiliğinin kanıtıdır. Sadece kongre kararlarımızda değil toplu sözleşme tartışmalarında da, iş güvencesini korumak ve enflasyonun hızını kesmek amacıyla, bir süre için yaşam düzeylerinin düşmesini kabullenmeye hazır olduklarını göstermişlerdir.» Oysa, enflasyonu dizginlemek için alınacak önlemlerin başında ücretlerin değil, fiyatların dondurulması gelmeli.

UHSK'nin 1975 Kongresinde alınan kararlarda İspanya ve Şili'deki baskıcı rejimler kınandı, Portekiz'de faşist diktatörlüğün yıkılması selamlandı. Dünya demokrasi güçlerinin etkisi UHSK'yı böyle kararlar almaya zorladı. Bu olumlu bir gelişme.

Ancak Portekiz'de gelişen olaylar konusunda alınan kararda, hedef şaşırtma bozguncu taktiği tüm çıplaklığıyla kendini ele verdi. UHSK Portekiz işçi sınıfının örgütlerine saldırıyor.

UHSK Yürütme Kurulu üyesi Devan Nadir, ne denli bir demokrasi ve bağımsızlık düşmanı olduğunu şu sözlerle dile getiriyor: «Üçüncü Dünya da esas yenilgi siyasal demokrasi ve açık toplumdur. Yeryüzünde hür bölgeler gittikçe daralmaktadır... Güney Doğu Asya'da, geriye kalan sınırlı hür toplumların, Vietnam'dan sonra birer birer düşeceklerini ileri süren görüşe katılmıyorum.» UHSK yöneticisinin bu sözlerinden kısa bir süre sonra, Kamboç ve Laoss da onun deyimiyle «düştü». Yani Amerikan emperyalizminin egemenliğinden kurtuldu. Kamboç ve Laos halkları, «Hür Dünya» denilen kapitalist-emperyalist sistemin egemenliğini kırdılar. Vietnam gibi onlar da gerçek özgürlüklerine kavuştular.

UHSK bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesine karşı çıkıyor. Emperyalist saldırganlığı değil mahkûm etmek, onun sözünü bile etmiyor.

USHK, barış, yumuşama ve silahsızlanma politikasını, ilerici ve demokratik dünya kamuoyunun gücü karşısında gönülsüzce destekler görünüyor.

UHSK 11. Kongresi, Dünya Sendikalar Federasyonu (DSF)'nin birlikte eylem önerilerine cevap verme gereksinimini de duymadı.

DSF, aralarında görüş ayrılıkları olsa bile, UHSK'ya, kapitalist dünyanın içinde bulunduğu şu derin bunalım döneminde emekçilerin acil taleplerini elde etmek amacıyla eylem birliği önermişti. UHSK Kongresi, bu öneriye olumlu cevap vermeyerek bölücü karakterini bir kez daha ortaya koydu.

(Devam Edecek)

KAVRAM:

Bilgi edinme süreci içindeki düşüncenin, nesnelerin ayırdedici genel özelliklerini ve ilişkilerini kavramasına yardım eden, yansımanın temel biçimlerinden biri.

Kavram, bir birey'ler sınıfını ya da tek bir nesneyi (bireysel kavram) yansıttığı gibi, sınıf'lar içinde bir sınıfı, nesneler sınıfını (genel kavram), onların kalıcı belirgin özelliklerine dayanarak yansıtır. Kavramların oluşumu, duyumlarla edinilmiş deneyimlerden başlayıp, genel'in düşüncede imgeleşmesine kadar uzanan karmaşık bir süreçtir. Bu süreçte kavramlara ulaşırken, karşılaştırma, analiz, sentez, soyutlama faaliyeti ve genelleştirme gibi bilgi edinme yöntemleri kullanılır. Kavram, duyumlarla edinilmiş deneyimler içinden, mantıksal sınıfların değişmez belirgin özelliklerini ve genel'i göz önüne aldığı için zorunlu olarak soyuttur ve sırf nesnel gerçeği daha derinden kavramak için ondan uzaklaşır.

Dile ile düşünce arasındaki parçalanamaz bütünlüğün sonucu olarak kavram, yalnızca sözcüğün dildeki biçimi içinde varolabilir. Ne var ki kavram ile sözcük birbiriyle tamamen özdeş değildir: kavram, daha çok, sözcüğün anlam'ıdır; fakat eş anlamlı ve çok anlamlı sözcükler bulunduğunu da gözden kaçırmamak gerekir.

Kavramın içeriğinin ve kapsamının birbirinden ayırdedilmesi gerekir. Kavramın kapsamı, söz konusu kavramın içerdiği bireylerin ve sınıfların nesnel ve belirgin özelliklerin sınıfını ifade ettiği halde; içeriği, söz konusu sınıfa giren kalıcı belirgin özelliklerin toplamını dile getirir. Kavramın kapsamına ilişkin çeşitli ilişkiler, yüklemler mantığı tarafından incelenir.

Kavramlar, pratik deneyimlere dayanırlar ve bilgilerin derin temeli üzerinde gelişip tarihsel bilgi edinme süreci içinde hem içerik, hem de kapsam yönünden önemli ölçüde değişebilirler; demek ki, statik şeyler değil, nesnel gerçeğe ve bilgiye uygun olarak, nesnel gerçeği tasarımda olabildiğince aslına-uygun olarak yansıtmak için esnek ve hareketlidirler.
Bilgi teorisi: Mantık.

TRT-1

- 05.00 Açılış, program ve Kısa Haberler
- 05.05 Türküler, Şarkılar ve Oyun Havaları
- 06.00 Kısa Haberler
- 06.02 Günaydın
- 07.30 Haberler
- 09.02 Çocuk Saati (1)
- 10.00 Kısa Haberler
- 10.01 Arkası Yarın
- 10.21 Oyun Havaları
- 10.30 Hafta Sonu (2)
- 13.00 Haberler
- 13.15 Hafif Müzik
- 15.40 Şarkılar
- 16.05 Ankara Radyosu Çok Sesli Korosu
- 16.20 Halk Müziği Sanatçılarımız
- 16.45 Tangolar
- 17.00 Kısa Haberler
- 17.02 Dilek Kutusu
- 17.50 Hafif Müzik
- 19.00 Haberler
- 20.15 Çocuklarımız ve Biz
- 20.35 Fasıl
- 21.00 Kısa Haberler
- 21.02 Türk Hafif Müziği
- 21.17 Şarkılar
- 21.30 Dinleyici İstekleri
- 22.00 Kısa Haberler
- 22.30 Beraber ve Solo Şarkılar
- 23.00 Haberler
- 23.10 Cumartesiden Pazara
- 00.55 Günün Haberlerinden Özetler
- 01.00 Program ve Kapanış

TRT-2

- 08.00 Açılış ve Program
- 08.02 Gün Başlıyor
- 09.00 Türküler Geçidi
- 09.20 Gönül Telimizi Titretenler
- 09.40 Dünden Bugüne Radyoculuğumuz
- 10.10 Türk Hafif Müziği
- 10.30 Şarkılar
- 11.00 Bilim, Kurgu ve Müzik
- 11.30 Türküler
- 11.45 Küçük Konser
- 12.15 Kadınlar Topluluğu
- 12.45 Türküler
- 13.00 Haberler
- 13.15 Çeşitli Klasik Müzik
- 13.30 Halk Ozanları Bölge Sanatçıları
- 14.00 Öğretmenler Odası
- 14.20 Şarkılar
- 14.35 Türküler
- 15.00 Dilden Dile
- 15.20 Şarkılar
- 16.20 Arkası Yarın
- 16.40 Hafif Müzik
- 17.00 Şarkılar
- 17.30 Yurttan Sesler
- 18.00 Okulda Müzik
- 18.45 Türküler
- 19.00 Haberler
- 19.30 Hafif Müzik
- 19.45 Beraber Şarkılar
- 20.15 Ankara Radyosu Çok Sesli Korosu
- 20.30 Haftanın Ülkesi
- 21.00 Müzik Söyleşileri
- 21.30 Erkekler Faslı
- 22.00 Beraber ve Solo Türküler
- 22.30 Hafif Müzik
- 23.00 Caz Sevenler İçin
- 23.30 Haberler
- 23.35 Saz Eserleri ve Saz Soloları
- 23.55 Program ve Kapanış

TRT-3

- 07.00 Açılış ve Program
- 07.02 Güne Başlarken
- 08.00 Sabah Konseri
- 09.00 Türkçe Haberler
- 09.03 Merhaba
- 10.00 Müzik Stüdyosu
- 11.00 Öğleye Doğru
- 12.00 Türkçe Haberler
- 12.03 İngilizce Haberler
- 12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
- 13.00 Müzik Köşesi
- 13.45 Müzik Bahçesinden
- 14.30 Klasik Türk Müziği Korosu
- 15.00 Günün Konseri
- 16.00 Anıların Müziği
- 17.00 Türkçe Haberler
- 17.03 İngilizce Haberler
- 17.06 Çağdaş Türk Sanat Müziği
- 18.00 Gençler İçin
- 19.00 Plak Dolabından
- 20.00 Dünden Bugünden
- 21.00 Günümüzde Caz
- 22.00 Türkçe Haberler
- 22.05 Gecenin Getirdikleri
- 23.00 Cumartesi Konseri
- 24.00 Gece ve Müzik
- 01.00 Program ve Kapanış

TELEVİZYON

- **17.00 HABERLER**
- **17.05 İNGİLTERE FEDERASYON FİNAL KARŞILAŞMASI ARSENAL-MANCHESTER U.**
- **18.45 19. YÜZYIL "4"**
- **19.30 LOGAN'IN KAÇIŞI**
- **20.30 HABERLER**
- **21.15 BEŞ DAKİKA**
- **21.20 HAYATIM ROMAN (2)**
- **22.00 ZAMAN ZAMAN İÇİNDE**
- **23.00 BİR GAZETECİNİN SERÜVENLERİ**
- **23.55 HABERLER**

Eylemde ve Gerçekte HUKUKUN PAYI

> **Buna şöyle bir örnek gösterebiliriz: adil organizasyon sorunlarına getirilecek çözüm yollarında, bir yandan adliye mekanizmasının değerini yükseltmek ve öte yanda onu halkçılaştırmak için çaba harcanabilir**

— 108 —

Somut olarak, sosyalist hukuku niteleyen temel şartlar, yani üretim araçlarının kollektif mülkiyeti ve Devletin proletarya ve müttefikleri tarafından idaresi, gerçekleşmediği sürece, ilerici hukuk «karşı-hukuk» ve «muhtevası zenginleştirilmiş burjuva hukuku» çerçevesi içinde kalmaya mahkûmdur.

Ancak, «muhtevası zenginleştirilmiş burjuva hukukunun» giderek halk egemenliğinin halkçı yönetim organları tarafından kullanılmasına müncer olamayacağı ve «karşı-hukukun» üretim araçlarının özel mülkiyet konusu olmaktan çıkarıldığı aşamaya varamayacağı da kolay kolay iddia edilemez.

Böylece «barışçı yollar», «karşı-hukuk» ile «muhtevası zenginleştirilmiş burjuva hukukunun» nicelik bakımından zenginleştirilmesi uğrunda bir mücadele olarak tarif edilebilir. Bu mücadelenin sonucunda öyle bir nicesel noktaya varılır ki, nitesel bir dönüşümle sosyalist hukuka geçilmiş olur.

Buna şöyle bir örnek gösterebiliriz: adil organizasyon sorunlarına getirilecek çözüm yollarında, bir yandan adliye mekanizmasının değerini yükseltmek ve öte yandan onu halkçılaştırmak için çaba harcanabilir.

Bu özellikle mahkemelerin bir merkezde toplanmasına son verilmesine (1958'de gollist reformlar sonucunda laâvedilen bazı mahkemelerin yeniden kurulması, hatta nüfus ihtiyaçlarına göre yeni mahkemeler kurulması; mahalli mahkemelerin yetkilerinin arttırılması); hâkim sayısının çoğaltılmasına, bunların baskı ve otoriter müdahalelere vasıta olmaktan çok küçük insanların, sade yurttaşların hizmetinde çalışmalarına; hâkimlerin özlük işleriyle (disiplin, yükselme, vb.) uğraşan organların eskiden olduğu gibi ve hatta daha geniş ölçüde seçimle iş başına getirilmelerine: mesleğin halka açık bir hale getirilmesine ve giderek meslekten olmayan hâkimlerin profesyonel hâkimlerin yerini almasına yol açabilmelidir.

Fakat bu noktada da bir takım varsayımlardan öteye gitmek mümkün değildir: tarihin bu şekilde bir seyir takip etmesi mümkün ve arzuya şayandır. Ancak bu muhakkak değildir. Barışçı yollardan sosyalizme geçiş istenilen bir şeydir. Fakat işçi hareketi, hukuka saygılı davranmak uğruna, bunu önlemek elinde olduğu halde, kapitalizme halkçı güçlerin yükselmesine engel olmak ve böylece umulmadık bir tarzda tahakkümünün süresini uzatmak olanağını vermesi halinde, tüm topluma karşı sorumluluklarını yerine getirmiş olur. Bu politik bakımdan örgütlenmiş öncü güçlerin (avant-garde) uyanıklığı ile geniş halk yığınlarının eylem yeteneği arasındaki ilişkiyi ilgilendiren bir sorun olduğundan, bu konuda en elverişli koşulların, bu fasılda yeteri kadar belirttiğimiz üzere, kurumsal ve çok partili bir gelişim tarafından sağlanabileceği düşünülebilir.

Ancak, diğer partilerin yan çizmelerinin sonucunda işçi partisinin parti olarak yalnız ve halkçı güçlerle baş başa kalacağı bir varsayımı da gözden uzak tutamayız. Bu takdirde işçi sınıfı için öyle koşullar yaratılmış olur ki, yalnız kalmayı kendisi istemediği halde, dönüşümlerin gerçekleştirilmesini yine de tek başına yüklenmek zorunda kalır. Şiddet ile meşruiyet arasındaki alternatifle ilgili olarak saptamaya çalıştığımız veriler göstermektedir ki, bu varsayımda bile işçi sınıfı halk desteği bakımından değil de sadece kurumsal planda tecrit edilmiş olacağından, barışçı yollar büsbütün olanak dışı değildir ve kitlelerle iktidarın irade ve olanakları arasındaki karşılıklı ilişkiye bağlı kalmaya devam eder.

Bu çeşitli varsayımları bu şekilde birbiri ardından ve üzerlerinde uzun boylu durmadan sunmuş olmamız, ampirizme bir açılış olarak yorumlanmamalıdır. Kapitalizmden sosyalizme geçiş yollarının belirlenmesi, tıpkı kapitalist tahakkümü karşı sınıf muhalefeti gibi, veya sosyalist iktidarın kullanılması gibi, bilimsel nitelikte emredici kurallara bağlıdır.

(Devamı var)

Dünya Sendikalar Kongresi Belgeleri

> **Ancak özgürlüklerin gelişmesi için barış gereklidir. Barışı sağlamlaştırma çabası bir kavgadır. Ve özgürlükler ekonomik ve toplumsal ilerleme için savaşım, barış için savaşımdan ayrılmaz.**

— 7 —

Gerçekten bizim için, yeni bir uluslararası ekonomik düzen, bir adalet ve ekonomik, ama aynı zamanda toplumsal ilerleme düzeni olabilir. Ekonomik büyüme ile toplumsal ilerlemenin karşı karşıya getirilmesini reddederiz. Tersine, biz, ekonomik büyümenin amacının, çalışan nüfusun geniş katmanlarının gereksinimlerini karşılamak olduğunu düşünüyoruz.

Tüm bileşenleriyle dünya sendikal hareketi, bu savaşımı sürdürmenin hedeflerini, görevlerini, araçlarını tanımlamak için tüm dünyada geniş çaplı sendikal bir girişimde bulunarak, bu savaşımda, savaşımın teşvik ve birleştirici temeller üzerinde eşgüdümü işlevini yerine getirmeye, bugün her zamankinden daha çok çağrılı değil midir?

Bu eylem ve sendikal girişim, uluslar-üstü gruplarıyla birlikte emperyalist devletlerin yeni bir strateji geliştirdiklerini izlediğimiz ölçüde gereklidir.

Demokrasiyle, işçilerin kendi kaderlerini belirleme özlemleriyle çelişen bu stratejinin hedefi, işçilerin ve halk kitlelerinin değişikliğe duydukları özlemi engellemektir.

Bu strateji, kapitalist dünyada demokratik değişiklikleri önlemek, dünyanın değişik bölgelerine müdahale olanaklarını geliştirmek, yeni müdahale biçimleri oluşturmak ve hegemonyalarını sürdürmek için, kapitalist güçlerin ve tekellerin eylemini eşgüdümlü hale getirmeye dayanmaktadır.

Bu süreç, barış içinde yanyana yaşama ilkesinin başarılar elde etmesini, sosyalist ülkelerin parlak gelişimlerini, gittikçe daha önemli güçlerin barış davasına bağlanmalarını, toplumsal ilerlemenin ve tüm halklar arasında işbirliğinin gelişmesi doğrultusunda bu güçlerin topyekün silahsızlanma için büyüyen savaşımlarını izleyerek başlatıldı. Vietnam'daki bozgunları, dünyanın diğer bölgelerinde uğradıkları başarısızlıklar ve bazı kapitalist ülkelerde gerçekleşmeye yakınlaşan demokratik ve ilerici seçenek karşısında kapitalizmin ideolojik görüşü, kendini yeni koşullara uyduruyor ve emperyalizm demokrasiye darbeler yönelterek karşılık veriyor. ABD için, Başkan Carter'in bir numaralı danışmanı Brzezinski'nin deyimiyle, «düşman bir dünya»ya karşı koymak söz konusudur. Carter'in politikası, politik, diplomatik, mali, ideolojik tüm araçları kullanarak yeni duruma ayak uydurmaya çalışmaktadır.

1973'te «üçlü» diye adlandırılan bir Komisyon kuruldu. Coğrafya açısından bu «üçlülük», ABD ve Kanada ile Batı Avrupa kapitalist ülkelerini ve Japonya'yı kapsıyor. Komisyon, üyelerinin deyişiyle «özel yurttaş»lardan oluşuyor. Gerçekte bu Komisyon, dünya kapitalizminin, politikacılardan, büyük ve güçlü tekelci finans ve sanayi gruplarının yöneticilerinden, bi... burjuvaziye bağlı üniversite ... n oluşmaktadır. Ne yaz... ...nların arasında birkaç sendikacı da bulunmaktadır.

1975'te ABD'de, bu üçlü Komisyon yararına «Demokrasinin Bunalımı» adlı, demokrasileri yönetme olanağı üzerine bir rapor niteliğinde bir kitap yayınlandı. Bu kitap etrafında, yayınlanmasının hemen ardından kalın bir sessizlik perdesi örüldü. Bu Komisyonunun çalışmaları, insan hakları ve demokrasi konusunda yapılan demagojik ve yüksek düzeyde resmi bildirilerle tam bir çelişki içindedir.

Bu Komisyonun çalışmaları ve emperyalist güçlerin yeni stratejilerinin eğilimleri üzerinde dikkatle durmamız gerekmektedir. Büyük tekeller ve iktidarları, demokrasiden, işçilerin gücünden ve hangi eğilim ya da yönelişte olursa olsun onların sendikalarından korkuyorlar. İşçilerin demokrasiye ve katılım fikrine olan özlemlerinden kaygı duyuyorlar.

Bu nedenle, işçilerin ve sendikalarının, özgürlükler, ekonomik ve politik demokrasi için baskılarını sürdürmelerinde ve artırmalarında büyük yarar vardır.

İşçilerin özgürlüğe ve demokrasiye duydukları özlem kendi yaşamlarını belirleyen kararların alınmasına her düzeyde katılma hakları, en meşru istemlerindendir. Çünkü, kol ve kafa emekleriyle, yeryüzündeki tüm zenginliklerin yaratıcısı onlardır. Bilim ve teknik alanlarında muazzam ilerlemelerin gerçekleşmesi onların emeği sayesinde oluşmuştur ve onlar, bu ilerlemelerin ırk, cinsiyet ya da meslek ayırımı olmaksızın tüm insanlığın hizmetine sunulması için sürekli savaşım vermektedirler.

Tartışmaya sunulan Sendikal Haklar Evrensel Bildirgesi'nin giriş bölümünde vurgulandığı gibi işçiler ve sendikaları, özgürlük, ulusal bağımsızlık, barışın korunması için, faşizme, ulusal baskıya, sömürgeciliğe, yeni-sömürgeciliğe, ırk ve renk ayırımına, apartayd'e ve emperyalizme karşı halkların tüm savaşımlarına katılmışlardır ve katılmaya devam etmektedirler.

Oysa, işçiler yalnızca yarattıkları zenginliklerden yararlanma hakkı tanımamakla yetinilmiyor, aynı zamanda bu zenginliklerden yararlananlar, işçileri yönetim hakkından da yoksun bırakıyorlar.

Evrensel Bildirge'nin kabul edilmesiyle, özgürlük için sürdürdükleri savaşımda işçilere bir araç daha sağlanmış olacaktır. Bu savaşım, kazanılmış hakların korunması ve aynı zamanda toplumda, ekonomide, işyerinde ve uluslararası ilişkilerde sendikal örgütler için yeni haklar ve yeni işlevler elde etme savaşımıdır. Sendikal Haklar Evrensel Bildirgesi, bu savaşım ve tüm dünyadaki sendikaların birlikçi eylemi için, «toplumsal adaletsizliğin ve her türlü insan sömürüsünün ortadan kaldırıldığı bir dünya düzeni»nin kurulması yolunda sendikaların özgür ve yaratıcı bir faaliyet sürdürebilmeleri için, sendikal örgütlenmenin güçlendirilmesine yönelen bir hedefler bütünü oluşturmaktadır.

2.1.5. Barış ve silâhsızlanma için

Ancak özgürlüklerin gelişmesi için barış gereklidir. Barışı sağlamlaştırma çabası bir kavgadır. Ve özgürlükler, ekonomik ve toplumsal ilerleme için savaşım, barış için savaşımdan ayrılmaz.

DSF'nin önemli bir uğraşı olan barış ve silâhsızlanma savaşımı, tüm işçilerin, sendikalarının ve bütünüyle insanlığın ortak bir hedefidir. Birkaç aydan beri, insanlığın geleceği açısından tüyler ürpertici bir tehdit iyice belirginleşti:

(Devam Edecek)

K. ZELINSKI

SOVYET EDEBİYATI

Bir yerlerde, bir tarla veya bir dağdan her nasılsa işitilmiş bir türkü, şairi bu türkünün ardına düşecek kadar etkileyebilir. Leon Tolstoy'a yenilmez hayat imajını veren ve ünlü Hacı Murat'ını yarattıran etken, belki de dağların folkloru veya Kafkas kabileleridir.

— 153 —

Sergey Yesenin'i alalım. O şairlerimiz arasında, en Rus olanlardan biridir. Ve asıl, (Gorki'nin deyimiyle) «özellikle Rus olduğu» için Acem Motifleri adlı eserinde, Doğu'nun tüm şiirsel güzelliklerini böylesine bir hümanizma ve bir başka halka karşı böylesine bir anlayışla dile getirebilmiştir. İnsan bu mısraları okurken, ister istemez Puşkin'in Batı Slavlarının Türküleri ve Kuran'ın Taklidi eserlerini hatırlar.

Doğamız böyledir bizim ve güzel olan her şey içimize işler. Ancak bu özellik, Sovyet yazar ve şairlerinin her birinde farklı bir şekilde yansır. Sanatçının kişiliği, bu temanın işlenmesine kendi damgasını vurur.

Bu bölümde ele aldığımız konuyla ilgili kavram ve görüşlerimizi genişletmek ve bu konuyu aydınlatacak yöntemi kavrayabilmek için üç nokta üzerinde durmalıyız.

Bu bölümde, çeşitli edebiyat türlerini ele almak ve çeşitli örneklerle, kişilerin ve hatta konuların nasıl farklı bir anlatıma büründüklerini yansıtmak istiyorum. Bir başka deyişle, Sovyet halklarının bizlere, biz Rus halkına neler kazandırdıklarını anlatmaya çalışacağım.

Önce konuya kuşbakışı yaklaşmaya çalışmanın ve hangi yazarın hangi eserinde SSCB halklarının hangisinin izlerine rastlandığını tek tek saymanın yanlış olacağını söyleyeyim. Böyle bir yöntem, bize fazla bir şey kazandırmaz. Sovyetler Birliğindeki Rus yazarların eserlerinde diğer halkların edebiyatlarının etkisini veya izlenimlerini aramak da doğru olmaz. Bu da bakış açımızı daraltır.

Kuşkusuz, Bagritski'nin Opanas Şarkısı şiirinde, (Özellikle opera livresinde) Şevçenko'nun ve Ukrayna folklorunun lirik yankısını bulmak güç değildir. Ama Bagritski'nin aynı şiirinde Prens İgor'un ve Çevresi'nin Söyleşisi'nden de izler vardır. Şairin Ukrayna halkı, Ukrayna kültürü ile olan bağları, ilk bakışta, dış belirtilerini ortaya koyduğundan ço kdaha derindir. Buna benzer daha pek çok örnek verilebilir.

Konuyu araştırırken, halk edebiyat veya folklorundan sadece bazı temaların Rus yazarının eserine nasıl girdiğine değil, Rus yazarının yabancı bir malzemeyi nasıl algılayıp değerlendirdiğine bakmalıyız. Gerçek sanatta, aslolan, konu, veya malzeme, yani dışsal olanlar değil, fikir ve ruhtur. Bir yazar, bir başka halkın hayatından alınan tema ve imajları neden ve hangi amaçla kullanır? Yazar, sanatçı kişiliğini bu soruya cevap vererek bulur, kendini bu cevapta tanır. Bazıları için, bir başka halktan alına nkonu ve malzeme, geçici, tesadüfi bir olgudur. Ama bir başka yazar, bir şair, kendi benliğini özellikle başka halklarla olan ilişkilerinde bulabilir. Bu üzerinde durmak istediğimiz birinci noktadır.

Üzerinde duracağımız iki önemli metodolojik nokta daha vardır:

Sovyetler Birliği halklarının tüm etkisini edebi etkiyle kısıtlamak yanlış ve saptırılmış bir düşüncedir. Her halk büyüteç altında görülen bir kişiye benzer. Bir yerlerde, bir tarla veya bir dağda her nasılsa işitilmiş bir türkü, şairi, bu türkünün ardına düşecek kadar etkileyebilir. Leon Tolstoy'a yenilmez hayat imajını veren ve ünlü Hacı Murat'ını yarattıran etken, belki de dağların folkloru veya Kafkas kabileleridir.

Bu yoldan düşünmeye devam edersek, üçüncü ve önemli bir sonuca daha varırız; gerçek sanat için küçük veya büyük halklar, eski veya yeni uygarlıklar söz konusu değildir. Bütün haklar eşittir, hepsi ilgi çekici ve önemlidir. Tıpkı insanın, susuzluğunu büyük bir nehirden veya küçücük bir kaynaktan da giderebileceği gibi... Bizim Sovyet Rus edebiyatımız, ister büyük ister küçük olsun, uçsuz bucaksız steplerde yaşayanlardan dağlarda veya ormanlarda yaşayanlara, ssıcak güneşin altında bağ yetiştirenlerden hayatlarını tundralarda ren geyiği sürülerini kovalayarak geçirenlere kadar, tüm halkların türküsüne kulak vermiştir. Tümünün yaşam renklerini paletine geçirmiştir.

Nikolay Tikhonov'un eserini ele alalım. Tikhonov'un eseri, Sovyet halklarının karşılıklı ilişkilerindeki dostluk ve kardeşlikle beslenen bu türden bir sanat yeteneğinin en iyi örneğidir. Bu açıdan, onun, Sovyet edebiyatının en tipik temsilcilerinden biri olduğu söylenebilir. Bu yazarın sanatı sosyalizmin yeniden hayata kavuşturduğu halkların kardeşçe sofralarında şekillenmiştir. Tikhonov, romantik bir şairdir. Yol izlenimlerinin, karşılaşmaların heyecanıyla tutuşan, büyük ve soylu bir duyarlığa sahip bir şairdir. Onun Doğu'nun özellikle de Ermenistan'ın görüntülerini böylesine iyi yansıtmasının bir nedeni de budur belki de.

SON

Ekonomi ve politikanın diyalektiği

Komünistlerin bir burjuva hükümetine katılmaları konusu gerek teorik, gerekse pratik bakımdan en karmaşık sorunlardan biridir. Finlandiya Komünist Partisi'nde şu ilkesel genel kanı vardır: Komünistler bir hükümete katıldıkları durumlarda devlet faaliyetlerini emekçilerin çıkarları bakımından etkilemelidir.

— 3 —

Bizim kanımıza göre bu soruna, burjuva devrimiyle sosyalist devrimi birbirinden ayıran iki nokta hesaba katılmadan doğru bir yanıt bulmak olanağı yoktur.

Bunlardan birincisi şudur: Kapitalist üretim tarzının tohumları feodal toplum içinde gelişmiş, burjuva üst-yapısına uygun ekonomik temel eski düzenin bağrında oluşmuştur. Kapitalizmde meta üretiminin genişlemesi feodalizmin kapalı ev ekonomisini ve üst-yapısını zayıflatmış ve burjuvazi için elverişli koşullar sağlamıştır. Üretim araçlarının yeni sahipleri, yeni kapitalistler, feodal devlette yatırımlar yaparken, feodal aristokrasinin temsilcileri ekonominin komuta mevzilerini ellernde tutmuşlardır.

İkinci nokta da şudur: Kapitalist üretimin genişlemesine paralel olarak, burjuvazinin mezar kazıcısı, işçi sınıfı gelişmiştir. Bu durum burjuvazinin devlet iktidarını ele geçirme isteklerini kamçılayan ciddi bir faktör olmuş ve onu, işçi sınıfından korktuğu için, feodal rejimle sürekli uzlaşma yollarını aramaya zorlamıştır.

Fakat proletarya devrimi dönemi bu olguların hiçbirine gelişme olanağı sağlamamaktadır ve bunun kanıtlanmasına, kanımızca hiç de gerek yoktur. Ekonominin sosyalizasyonu sonucunda meydana çıkan sosyalist üretim tarzının yerleşmesi ancak işçi sınıfı ve bağlaşıklarının iktidarı ele geçirmelerinden sonra mümkün olmaktadır. Bu nedenle sosyalist içerikli bir toplumsal devrim, politik bir devrimle sona ermemekte, tam tersine onunla başlamaktadır. Sosyalist devrim sırasında alt yapı ile üst-yapı arasında çok sıkı, karşılıklı ilişkiler meydana gelmektedir.

Bundan öte çözümleyici adım burjuva devlet mekanizmasının ele geçirilmesi ve ortadan kaldırılmasıdır. Bunun yolu nedir? Burjuva devletinin, özellikle devlet-tekelci kapitalizm aşamasındaki rolü ve işlevi gözönünde bulundurulursa, eninde sonunda şu sonuca varılır: Bu kale ancak zayıfladığı, sağlamlığını yitirdiği zaman ele geçirilebilir. Elbette ki Marks ile Engels legal araçlardan faydalanılarak, barışçı bir geçiş yolu olasılığını da belirtmişlerdir. Fakat bu sadece bir olasılıktır ve bizce bunu mutlak anlamda ele almak yanlıştır. Bu olasılığı diğer savaş biçimlerine, işçi sınıfının iradesini dayatmasına ve emekçi halkın çıkarlarına uygun değişimler yapılmasına yol açan politik demokrasi biçimlerine karşı savunmamak gerekir.

* * *

Komünistlerin bir burjuva hükümetine katılmaları konusu gerek teorik, gerekse pratik bakımdan en karmaşık sorunlardan biridir. Finlandiya Komünist Partisi'nde şu ilkesel genel kanı vardır: Komünistler bir hükümete katıldıkları durumlarda devlet faaliyetlerini emekçilerin çıkarları bakımından etkilemelidir. Bununla beraber komünistlerin bir hükümete katılmaları olanağının gerçek dayanakları konusunda çeşitli görüşler vardır.

Bizce en önemli sorun, nasıl bir hükümetle işbirliği yapılacağının, bizim, hükümete hangi hedefler için katılacağımızın, bu hedeflere ulaşmak için gerekli koşulların neler olacağının saptanmasıdır.

1977 yılının Mayıs'ında, en büyük gücü Komünist Partisi'nin oluşturduğu Demokratik Halk Hareketi hükümete yeniden katılma kararı aldı. Bu kararın alınmasında aşağıdaki etkener rol oynamıştı:

— Hükümetin politik temeli, partimizin VII. Kongresi'nde demokratik güçlerin işbirliği ile ilgili olarak onaylanan program tasarısında öngörülenlere tamamiyle uygundu. Hükümette bizden başka, harpsonu döneminde işbirliği önerisinde bulunduğumuz Sosyal-Demokrat Parti ile Merkez Partisi yer almaktadır. Öte yandan hükümette kendileriyle işbirliği yapılabileceğine kanaat getirdiğimiz geniş politik güçleri temsil eden Liberal Halk Partisi ile İsveç Halk Partisi de yer almaktadır. Bu partilerin hükümete katılmaları gerek parlamentoda, gerekse belediyelerde ortak çalışmaları kolaylaştırmaktadır:

— Kurulu hükümet karşısında biricik seçenek, daha sağcı bir hükümet olabilirdi ve buna, büyük sermayenin çıkarlarının dolaysız sözcüsü olan Ulusal Koalisyon Partisi de katılabilirdi. Şimdiki hükümet ise ortanın sağında yer alan tüm burjuva partilerine sırt çeviriyordu:

— Muhalefette kalsaydık ve sosyal-demokratlar hükümette olsaydı, bu durum partilerarası ilişkileri önemli derecede etkileyecek ve işçilerin işletme ve sendikalardaki eylem birliğini zayıflatacaktı; bu konuda partimiz birçok deneyimlerden geçmişti. Partimizin belirli bir ölçüde yalıtlanması olasılığı fazlaydı: Merkez Partisi ile ilişkilerimiz bakımından da aynı şeyi söylemek mümkündü;

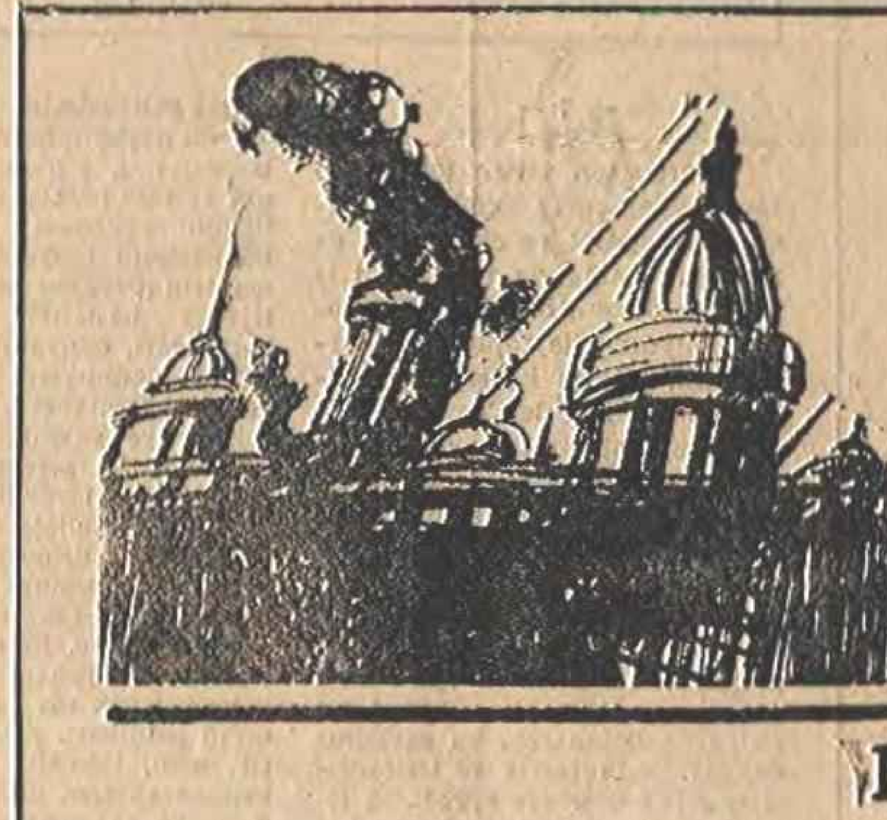
— Anayasaya göre parlamento en yüksek yasama organıdır, ama pratikte yasa tasarılarını hazırlayan, parlamentoya sunan ve parlamentonun kararlarını uygulayan hükümettir. Deneyimlerin gösterdiği gibi, hükümetin sunduğu tasarılar genel olarak kaleme alındığı biçimde kabul edilmektedir. Bu bakımdan hükümete katılmak, parlamentonun kararlarını etkilemek açısından büyük olanaklar sağlamaktadır;

— Bugüne kadar memleketimizin dış politikasını aktif olarak etkilemeyi başardığımız söylenebilir. Bu alanda ilkönce Merkez Partisi, sonra da Sosyal-Demokrat Parti ile işbirliği yaptık. Buradan hareketle, bu partilerle işbirliği yaparak iç politikada ve ekonomide de değişiklikler sağlanabileceğini düşünebiliriz. Fakat bu, dış politikadakinden çok daha güç bir iştir, çünkü iç politkanın değşmesi ülkedeki ekonomik ilişkilerin değişmesini gerektirir. Oysa, örneğin Merkez Partisi henüz buna hazır değildir;

— Hükümete katılmak, onun kararlarına olduğu kadar, hükümetteki diğer partilerin eylemlerine de eleştirici bir gözle bakmayı engellemez. Tam tersine, komünistler, hükümetin eylemlerinde yanlış saydıklarını açıkça ortaya koymaktadırlar. Parti, hükümete katılmakla, radyo, televizyon ve diğer yığınsal haber araçlarından daha geniş ölçüde faydalanarak, halka ideolojisini ve görüşlerini çıklayabilmektedir.

SON

"Onarabilirim, Yoldaş Üsteğmen," dedi. "Ne kadar sürer?" "Kırk dakika." Kargin saatine baktı. "Sana yarım saat vereceğim." Sokolyuk kaşlarını çatıp tekrar düşündü.

"Teslim Olmayanlar Ölmez"

Nikolai Chukovsky

— 129 —

Şimdi mermi taşıma işi, sadece onlara kalmıştı. Her ne pahasına olursa olsun, toplar atışa devam etmeliydi. Adaya topçu ateşi sürerken Poleshchuk ile Sashka, toplarla çukur arasında sürünerek gidip gelmeğe başladılar. Poleshchuk, Baskakov'un topuna, Sashka ise Pavel Ulichev'inkine mermi taşıyordu.

Adadaki toplar ateşe devam ediyorlardı. Baskakov, bir düşman hücumbotunu daha batırmayı başarmıştı. Fakat o sırada Pavel Ulichev'in yakınında patlayan bir mermi, siperinin bir kısmını alıp götürdü. Aynı anda Sashka Stroganov, kollarında bir mermi çukurdan çıkıyordu. İlk önce Gusev ve Ulichev dahil bütün adamların öldüğünü sandı. Hepsi yerlerde yatıyor ve hiç kımıldamıyorlardı. Fakat Sashka daha yakına geldiğinde Ulichev, kıpırdandı ve yavaşça ayağa kalktı.

Sashka, Gusev'e koştu:

"Yoldaş Üsteğmen;"

Gusev, ağzı açık sırüstü yatıyor ve yüksek sesle soluk alıyordu. Bu kez göğsünden yaralanmıştı.

Sashka'nın üzerine eğildiğini görünce, "Kaldır beni," dedi.

"Bana tutunun, Yoldaş Üsteğmen. Sizi sığınağa götüreyim."

Gusev, kızgınlıkla, "Kaldır beni!" diye tekrarladı. "Tamam... Şimdi de bırak oturayım... Laftan anlamıyor musun sen?"

"Yoldaş Üsteğmen..."

"Dediğimi yap!"

Sashka, onun oturmasına yardım etti.

Gusev, düşmemek için bir kayaya tutundu. Kan kaybından ötürü gözleri kararıyordu. Fakat çıkartma gemilerinin adaya daha da yanaşmış olduklarını görebildi ve "Düşmemem gerek," diye düşündü.

Eliyle Ulichev'e işaret etti: "Ateş!"

Topun sesi, adaya yağan mermilerin gürültüsü içinde boğuldu. Mermi parçaları havada uçuştu ve topun madeni kalkanına çarptı.

Ve birden sessizlik oldu. Adanın bombardımanı durmuştu.

Bu beklemeyen sessizliğin içinde, Gusev, çıkartmanın başladığını düşündü.

Düşman gemilerinin adaya bombardımanı durdurmalarının nedeni, bütün dikkatlerini yeniden ortaya çıkan küçük mayın tarama gemisine vermiş olmalarından ileri geliyordu.

Mayın gemisi ilk saldırısından yara almadan kurtulmuştu. Sadece adanın gerisine çekilirken arkadan gelen bir mermi, hedefine ulaşmıştı.

Bu mermi, kimsenin ölümüne yol açmamakla beraber, geminin radyosunu hasara uğratmış ve bir anda filo komutanlığı ile olan bağlantısı kesilmişti.

Üsteğmen Kargin, şimdi her zamankinden çok filonun diğer gemilerinin nerede olduğunu ve ne yapacaklarını bilmek istiyordu. Böylece davranışlarında onlarla işbirliği yapabilir ve harekâtın bir parçası olurdu.

Telsizci Sokolyuk'u kaptan köprüsüne çağırdı.

Sokolyuk, onun sarılı başına bakarak, «Ne oldu?» diye sordu.

Sokolyuk, elini gelişi güzel sallayarak, «O mu?» dedi. «Doktor Bernadsky'nin işi...»

Mermi patladığı zaman başını bir kirişe çarpmış ve yüzü gözü kan içinde kalmıştı. Yaralanmasına aldırmayıp, elinin tersi ile yüzündeki kanları silmiş ve hemen dağılan telsiz aygıtının parçalarını toparlamağa başlamıştı. Bunun üzerine geminin doktoru, başını sarmak için hemen hemen kuvvet kullanmak zorunda kalmıştı.

Kargin, «Raporunu ver,» dedi.

Sokolyuk, hemen bombanın yaptığı bütün hasarı sıralayıverdi.

Kargin, Sokolyuk'un gözlerine umutla bakarak, «Radyomuzun olması gerek,» dedi. «Onarabilir misin, Vanya?»

Sokolyuk, bir an düşündü.

«Onarabilirim, Yoldaş Üsteğmen,» dedi.

«Ne kadar sürer?»

«Kırk dakika.»

Kargin saatine baktı.

«Sana yarım saat vereceğim.»

Sokolyuk kaşlarını çatıp tekrar düşündü.

«Peki, yarım saat, Yoldaş Üsteğmen. Gidebilir miyim?»

«Git.»

Yarım saat! Çok uzun zamandı bu. Yarım saatte Almanlar adayı işgal edebilirler ve sonra her şey biterdi.

Mayın gemisi, şimdi adanın güneyindeydi. Adadan uzaklaşmakla beraber, bütün mürettebatın gözü arkada kalmıştı.

Orada neler olduğunu tahmin ediyorlardı. Onların kaçmasıyla bütün düşman topları adanın üzerine teksif edilmişti. Hem de kendileri gibi kaçamayacak sabit bir hedefti ada. Hayır, Sokolyuk'un radyoyu onarması için yarım saat beklenemezdi. Hemen harekete geçmeleri gerekti. Hemen!

Kargin, geri döndü ve biraz önce kaçtığı topların üzerine doğru ilerlemeğe başladı.

O sabah ikinci kez mayın tarama gemisi, Sukho Adasına güneyden yaklaştı. Düşman gemileri, yine adanın alçak siluetinin üzerinden göründü. Fakat şimdi bir fark vardı. Birincisinde Kargin sürprize güvenmişti, Şimdi bu avantajı yoktu.

Kuşkusuz düşman, mayın tarama gemisini görmüştü. Bununla beraber, adayı dövmeye devam etmiş, mayın tarama gemisi de sessizce ilerleyebilmişti.

Çıkartma gemileri, şimdi su altındaki kayalara ve kum yığınlarına bindirmemeğe çalışarak mümkün olduğu kadar adaya yaklaşmışlardı. Çıkartmaya hazırlanan Almanlar, artık adayı son bir kez dövüyorlardı. Planlarını büyük bir güven içinde uyguluyorlardı. Üstün güçlerinden kuşkuları yoktu. Bu nedenle küçük Sovyet mayın tarama gemisinin yeniden ortaya çıkışı onları rahatsız etmemişti.

Kargin, gemisinin küçük görüldüğünü hissetmişti. «Siz birazdan görürsünüz,» diye düşündü.

Till-100 numaralı mayın tarama gemisi, çıkartma gemilerinin üzerine doğru hızla ilerledi. Yaklaştı... Yaklaştı... Yaklaştı...

«Ateş!»

En yakın çıkartma gemisindeki askerler, adaya çıkmak için lastik botlarını hazırlıyorlardı. Birden tepelerine bir mermi indi. Sonra bir tane daha... Tekne yana yattı ve batmağa başladı.

SON

Veli Ballı 1980 Moskova Olimpiyatından sonra maratonu bırakacak

İzmir — Veli Ballı, 1980 Olimpiyatlarından sonra maratonu bırakacağını açıklamıştır.

19 Mayıs maratonuna katılıp katılmayacağı konusunda henüz bir karar almadığını söyleyen Ballı bu yıl Yunanistan'da yapılacak Balkan Oyunları Maratonunda çok iyi bir derece almayı amaçladığını bildirmiştir.

Bir açıklama yapan milli maratoncumuz Veli Ballı karşılaşmalardan sonra mutlaka antrenman yapılması gerektiğini ve bu önerisinin bütün spor dallarında geçerli olduğunu bildirmiş, «Dinlenme sertleşmiş adeleyi daah da sertleştirir, bunun için yumuşak koşmak tek dinlenme yoludur» demiştir.

Galatasaray ve Beşiktaş yarınki zorlu mücadele için hazır

İki takımın Teknik Direktörleri de maçı kazanacaklarını söylüyor

Yarın İnönü Stadında karşı karşıya gelecek olan Galatasaray ve Beşiktaş bu zorlu mücadelenin hazırlıklarını tamamlamışlardır.

Galatasaray Teknik Direktörü Coşkun Özarı takımının çok iyi bir yolda olduğunu, yarınki Beşiktaş maçını da kazandıkları takdirde ligde daha iddialı duruma geleceklerini söylemiştir.

Halen Trabzonspor galibiyetinin sevincini yaşadıklarını belirten Özarı konu ile ilgili olarak şunları söylemiştir:

«Trabzonspor ve Fenerbahçe'den üç puan geride olduğumuz için onları düşünmeden devam edeceğiz. Ancak Trabzonspor ve Fenerbahçe'ye göre deplasman yönünden daha avantajlıyız. Tek deplasmanımızın kalması bizim daha dikkatli ve ciddi bir çalışma içine girmeye zorluyor. Beşiktaş maçı bizim için çok önemli. Bu maçı kazandığımız takdirde ligde daha iddialı duruma geliriz. Şampiyon olacağımızı söylemiyoruz, ancak mutlu sona erişmek için elimizden geleni yapacağız.»

Öte yandan, Galatasaray Kulübü Başkanı Ali Uras da Trabzonspor galibiyeti ile şampiyolnuk şanslarını devam ettiğini, ancak önümüzdeki haftaların lige nasıl bir hava getireceğini şimdiden söylemenin yersiz olduğunu belirtmiştir.

Beşiktaş Teknik Direktö-

(Devamı 8. Sayfa'da)

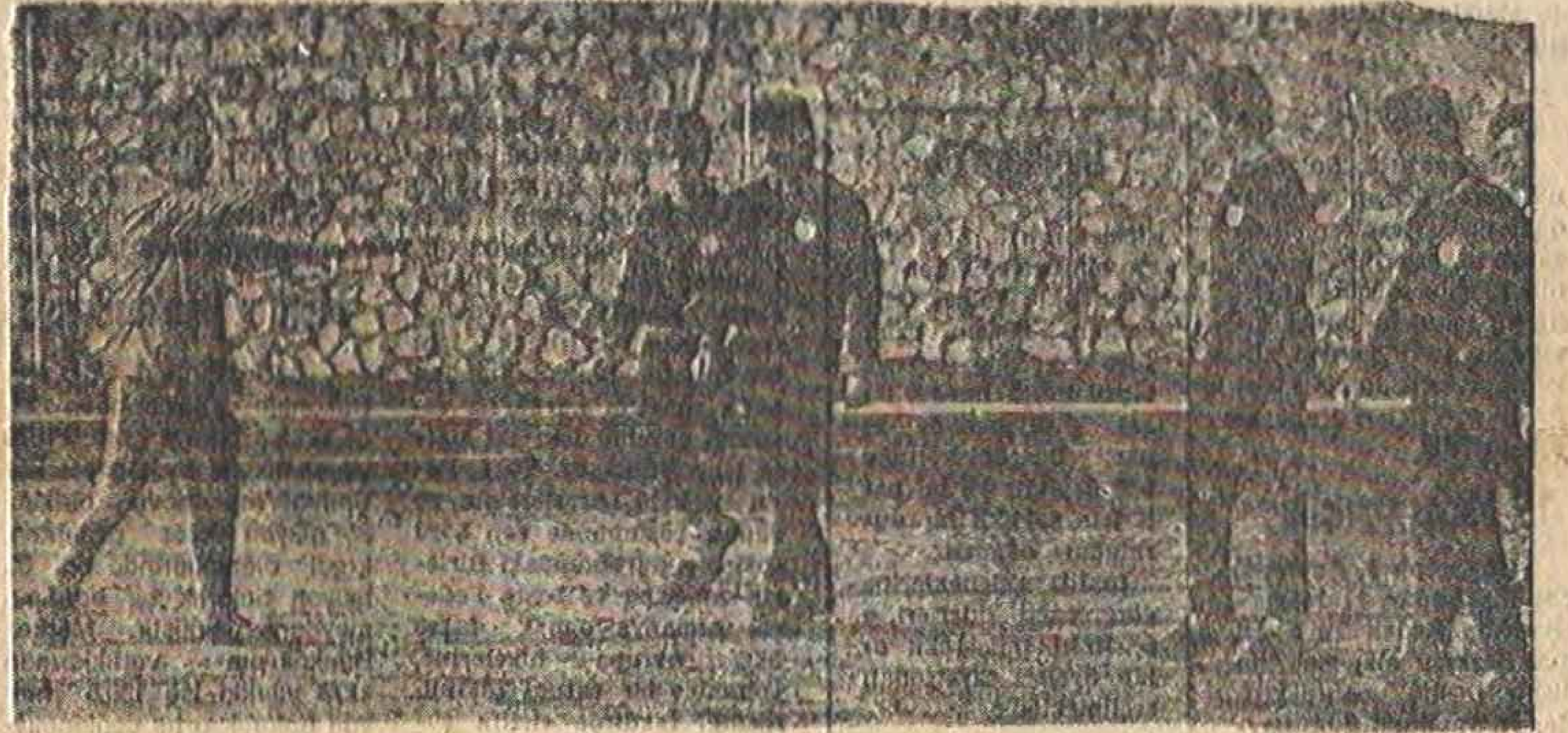
Yarınki maçın hazırlığını tamamlayan Beşiktaşlılar toplu halde.

Ersoy: «Küme düşme korkumuz kalmadı, bu moralle Elağız deplasmanından puan alırız»

Aydın, (ABC) — İkinci lig Beyaz Grup'ta kümede kalma mücadelesi veren Aydınspor'un geçtiğimiz Pazar günü Ispartaspor'dan iki puan almakla düşme korkusu kalmadığını belirten antrenör Şükrü Ersoy «Bu moralle önümüzdeki hafta Elazığspor deplasmanından da puan alırız» demiştir.

Takımın gittikçe düzeldiğini belirten Ersoy konu ile ilgili olarak şunları söylemiştir:

«Haftalardır endişeli bir şekilde maçlara çıkıyorduk. Ancak Ispartaspor galibiyeti ile artık düzlüğe çıktık. Takımın gidişi oldukça iyi. Bütün futbolcularım işin ciddiyetini kavradılar. Şimdi Pazar günü Elağısspor ile deplasmanda yapacağımız maçı düşünüyoruz. Moralimizin yüksek olması bizi ümitlendiriyor. Bu zorlu deplasmanda da en az bir puan alırsak ligde kurtuluşumuzu ilan ederiz.»

Ezeli rakibi Beşiktaş'ı mutlaka yeneceklerini söyleyen Galatasaraylılar bir çalışmada.

19 Mayıs Gençlik Bayrak koşusu bu sabah Samsun'da başlıyor

Ankara, (A.A.) — Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu ulu önder Atatürk'ün Samsun'a ayak basışının 60. yıldönümüne rastlayan 19 Mayıs Cumartesi günü Ankara'da düzenlenecek 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı töreninde bulundurulmak üz Samsun-Amasya-Tokat -Kayseri -Nevşehir- Kırşehir -Ankara (916 kilometrelik) parkur üzerinden yapılacak olan 39. 19 Mayıs Gençlik Bayrak koşusu bugün Samsun'dan başlayacaktır.

Koşu için özel olarak yaptırılan bayrak, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü ile Atletizm Federasyonu tem-

(Devamı 8. Sayfada)

Ulusal Boks Genç takım adayları kampa alınıyor

Bulgaristan'da Gabrova kentinde 5-8 Haziran tarihleri arasında yapılacak Balkan Gençler Boks Şampiyonasına katılacak ulusal boks genç takım adayları 14 Mayıs 3 Haziran günleri arasında Kayseri Talas Eğitim Tesislerinde kampa alınacaktır.

14 Mayıs tarihinden 3 Haziran'a değin sürecek kamp çalışmaları sırasında da kamptaki aday boksörler arasında ikinci seçmeler yapılacak ve Balkan Şampiyonasına katılacak Ulusal Boks Takımımızın kesin kadrosu

Bu yıl en bunalımlı devresini yaşayan Kırklarelispor'un oyuncuları bir maç öncesinde toplu halde.

KIRKLARELİSPOR EN BUNALIMLI DEVRESİNİ YAŞIYOR

Kırklareli (ABC) — 1966 yılında kurulan ve 1963 yılında 3. Lig'e giren ve 3. Lig'de 11 yıllık ekip olan Kırklarelispor 1978-79 mevsiminde en krı tik devresini yaşamaktadır.

Geçmiş yıllarda Üçüncü Lig ekipleri arasında en güçlü takım olan

(Devamı 8. Sayfada)

Rıza Sümer: Türkiye'de spor aydınların ihanetine uğradı

Ankara, (A.A.) — Amatör spor kulüpleri federasyonu yönetim kurulu, genel başkanı Rıza Sümer'in başkanlığında Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur ile Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili Ergun Aymergen'i makamlarında ziyaret etmiştir.

Bakan Yüksel Çakmur ile Genel Müdür Vekili Ergun Aymergen'e amatör sporun kalınabilmesi için hazırlanan yazılı önergeyi veren federasyon başkanı Rıza Sümer şunları söylemiştir:

«Türkiye, spor alanında bir aydınlar ihaneti çemberi içine alınmıştır. Türk sporunu, içte ve dışta tükezlenmesinin en büyük nedeni, çeşitli dönemlerde görev almış aydınların ihanetinden ve spor bilmezliğinden kaynaklanmaktadır. Şu anda bile bir amatör spor düşmanlığı, küçümsemesi vardır. Kulüplerimiz ilkel koşullarla spor yaparken, federasyonlarımız gerektiği ölçüde çalışmazken, güreş için hangi yardım yasası çıkarsa çıksın eski günlerin özlemini dindirmek olanaksızdır.»

Rıza Sümer, Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur ile Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili Ergun Aymergen'e «Büyük kentlerde sporun çıkmaza girdiğini belirterek, spor araç ve gereçlerinin sağlanması konusunda üretim kooperatifi kurmak istediklerini ifade etmiş dernekler yasasının bu yasama döneminde yasallaştırılması ve sporcuların sigorta kapsamına alınmaları, spor kulüpleriyle bölgeler arasında eşgüdüm sağ-

(Devamı 8. Sayfa'da)

Sakarya'da Ünal Ozan adına düzenlenen futbol turnuvasında birinci olan Sakarya Gençler Gücü futbol takımı.

ÜNAL OZAN FUTBOL TURNUVASI'NDA SAKARYA GENÇLER GÜCU 1'Cİ OLDU

Sakarya (ABC — Sakarya'nın gayri-federe futbol takımlarından Sakarya Gençler Gücü, Ziraatspor, Satutaş Gençlik, Maltepe Gençlik, Memirioğlu Gençlik ve PTT Gençlik takımları yöneticileri aralarında yaptıkları bir anlaşma ile Belediye Başkanı Ünal Ozan adına bir futbol turnuvası düzenlemişlerdir.

(Devamı 8. Sayfada)

Politika

SAHİBİ: POLİTİKA Basım Yayın A.Ş. adına KEMAL TÜRKLER
YAZIİŞLERİ MÜDÜRÜ: AYDIN ŞENESEN

DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd. Şti. Matbaası
İLAN TARİFESİ: İstanbul Baskısı 100 TL. • Yayın İlanları 50 TL. • Bütün Türkiye ve Avrupa santimi 200 TL.

ABONE KOŞULLARI: Yurt içi Yıllık 750 TL. - 6 aylık 400 TL, 3 aylık 200 TL. • Yurt dışı Yıllık 900 TL. - 6 aylık 500 TL, 3 aylık 250 TL. • Avrupa uçak fark olarak sayı için 6.50 TL, ek ücret alınır.

BJK ve GS

(Baştarafı 7. Sayfada)

rü Doğan Andaç ise «Sonunda dördüncülüğü yakaladık. Şimdi buradan düşmemek için çalışmalarımızı aksatmadan sürdüreceğiz. Göztepe karşısında çok kötü bir hakem üçlüsü vardı ve bu yüzden de futbol zaman zaman çirkinleşti. Yarın Galatasaray ile çok önemli bir maç yapacağız. Bileğimiz bu maça çok iyi hakemlerin verilmesidir. Galatasaray maçını da puanla kapatırsak ligi dördüncü olarak bitirmemiz garanti olur» demiştir.

Galatasaray galibiyeti için siyah beyazlı futbolculara 10'ar bin lira prim verilecektir. Atılacak her gol için de ayrıca 1000'er lira prim verilecektir.

Rıza Sümer:

(Baştarafı 7. Sayfada)

lanması için gerekli çalışmaların yapılmasını şike sorununa çözüm getirilmesini, amatörlerin spor yarışmalarını açık tribünden izlemeleri gerektiğini ifade etmiştir.

Lübnan, BM

(Baştarafı 3. Sayfada)

ni roket atışına tutukları açıklamıştır.

Bildiride ölen ya da yaralananlar hakkında bilgi verilmemiştir.

Bu arada İsrail uvvetlerinin dün sabah işgal etikleri akra kentindeki 7 kişiyi rehin aldıkları haber verilmiştir.

Tanzanya

(Baştarafı 3. Sayfada)

nü Soroti'den püskürtüldükleri, kente giren Tanzanya askerlerinin bir trenin pusupa düşürüldüğünü ve içindeki bütün sivillerin Amin yanlısı adkerlerce katledilmiş olduğunu gördükleri ifade edilmektedir.

19 Mayıs Gençlik

(Baştarafı 7. Sayfada)

silcisi tarafından 11 Mayıs'ta Samsun Beden Terbiyesi Genel Başkanı olan Samsun Valisine teslim edilecektir.

Her yıl yapıldığı gibi, bayrak Samsun'dan bugün saat 09.30'da deniz araçları ile karaya törenle çıkarılacak ve 19 Mayıs Cumartesi günü Ankara 19 Mayıs Stadyumunda törenle Cumhurbaşkanımıza sunulacaktır.

Bayrak her bölge sınırı içinde o bölgeye bağlı atletler tarafından taşınacak ve yol boyunca geçeceği köy, bucak ve ilçe gençlerine de bu ulusal emaneti taşıma fırsatı verilecektir.

Bayrak Koşusu saat 06.00 ile en geç 20.00 arasında yapılacak ve yeteneklerine göre değişik aralarla koşacak atletlerin bir defada koşacakları uzaklık 2-3 kilometreden fazla olmayacaktır.

Günümüz

(Baştarafı 3. Sayfada)

ması gereken bir gerçekliktir. Bu, birinin diğerine önem vermesi ve anlaması gerekirse yardım etme yeteneğini gerektirir.

Sovyet gençliği ve onun örgütleri konuya tamamen bu açıdan bakmaktadır. Ekim Devrimi temelde, toplumsal ekonomik ve politik alanda gençliğin sorunlarını çözdü. Bugün, gençler komünist kuruluşta etkin olarak rol alıyorlar. Aynı zamanda, sosyalist olmayan ülkelerdeki erkek ve kız kardeşlerine yardım ve desteğin her türlü sunu yapıyorlar ve yapmaya da devam edeceklerdir.

Bütün ülkelerdeki gençliğin hayati çıkarları birbirine yakın ve birçok durumlarda ad aynıdır. Her yerde gençler barış, daha yakın dayanışma ve özgürlük, demokrasi, güvenlik ve detant mücadelesindeki birlik için uğraşıyorlar. Gençlik hareketini bölmek, onunla tamamlayıcı parçaları arasına yapay engeller koyma çabalarının nedenleri bunlardır.

Sosyalizmin tarihsel olarak belirlenmiş şu veya bu biçimiyle dünyadaki utkan toplumsal sistem olacağı zaman çok uzak değildir. Bu toplumun kuruluşunda genç neslin esaslı bir rolü olacağından hiç bir şüphe olmamalıdır.

İngiltere'de

(Baştarafı 3. Sayfada)

ra bir demeç veren 67 yaşındaki James Callaghan, «Basın, uzun süre yerime geçecek birini aradı durdu. Fakat görüyorsunuz ki parti liderliği koltuğu boş değildir ve bu parti için sağlıklı bir durumdur» demiştir.

İngiliz geleneklerine göre, parti liderleri, o partinin milletvekili olan üyeleri tarafından seçilmektedir.

Japon'ya Mısır'a

(Baştarafı 3. Sayfada)

Japonya'da Masayoshi Ohira başkanlığındaki hükümetin bugün, iki ülke arasında kredi ile ilgili resmi belgelerin değiştirileceği, bildirilmektedir.

Japonya'nın Mısır'a vereceği 60 milyon dolarlık kredinin iki ülke arasında geçtiğimiz Şubat ayında imzalanan 145 milyon dolarlık kredinin bir parçası olarak verileceği belirtilmiştir.

Amerika'nın Türkiye'ye

(Baştarafı 1. Sayfada)

Aynı kaynaklar, Türklerin ülkelerinin artan stratejik öneminin farkında olduklarını ve Türkiye'nin NATO'nun en önemli halkalarından birini teşkil ettiğini hatırlatarak IMF'den daha elverişli koşullarla kredi alma çabası içinde olduklarını söylemişlerdir.

Ancak, Türkiye'ye Stand By kredisi verilmesine ilişkin görüşmeler yapılırken Türk Hükümetinin aldığı önlemler, IMF yetkililerine göre istenen sonuçları sağlayamamıştır.

A.B.D. hükümet kaynaklarına göre, Ankara'da Türk Hükümetiyle görüşmeler yapmakta olan IMF yetkilileri, görüşmeler konusunda yorumda bulunmaktan kaçınmakta iseler de, bu görüşmelerin kamu iktisadi girişimlerinin harcamalarının kısılması, para arzının sınırlanması ve Türk parası için uygun bir döviz kuru saptanması gibi "nazik" konuları da içerdiği bilinmektedir.

ABD kaynaklarına göre, ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı Warren Christopher'in hafta içinde Türkiye'ye yaptığı ziyaret doğrudan doğruya IMF-Türkiye görüşmeleri ile ilgili değildi. Christopher'in temaslarının çeşitli ikili sorunları kapsadığını belirten bu kaynaklar "A.B. IMF ile Türkiye arasındaki ilişkilere doğrudan müdahale durumunda değildir" demişlerdir.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞININ AÇIKLAMASI

Öte yandan ABD Dışişleri Bakanlığı bugün Christopher'in ziyaretinin "Türkiye'ye iktisadi ve askeri yardım görüşmelerine yeni bir hız kazandırdığını" bildirmiştir. Dışişleri Bakanlığı sözcüsüne göre, Christopher Başbakan Bülent Ecevit'e ABD'nin Türkiye'ye çok yanlı yardım programlarına katılacağı konusunda güvence vermiştir.

Sözcü, temasların, Türkiye ile ABD arasındaki ikili askeri müzakerelere yeni bir "atılım" verdiğini belirtmiştir. Carter yönetiminin, Sovyetlerin salt anlaşmasına uyup uymadığını denetlemek için Türkiye'deki ortak askeri tesislerden yararlanmak istediğini hatırlatan sözcü, Başkan Carter'in bu konuda Türkiye ile Amerika arasında bir anlaşmaya varılabilmesini umduğunu ifade etmiştir. Sözcü, Amerikanın, İran'daki askeri tesislerden yararlanma hakkını kaybetmesinden sonra, Türkiye'deki tesislerin daha da büyük önem kazandığına işaret etmiş, ancak Christopher'in Türkiye'de yaptığı temaslarda sadece üsler konusu üzerinde durulmadığını kaydetmiştir.

Reston'un açıklamaları arasında, Türkiye'nin Amerika'nın ülkesindeki askeri tesislerden yararlanması karşılığında bu ülkeden daha fazla askeri ve ekonomik yardım istediği yolundaki söylentilerle ilgili herhangi bir yorum bulunmamaktadır.

Buna karşılık Christopher, yönetimin, Türkiye'ye yapılması planlanan yardımlarla ilgili olarak kongre nezdinde bulunduğu girişimler hakkında Türk Hükümetine bilgi vermiştir.

Bilindiği gibi Carter yönetimi, 2 yıllık bir süre için, Türkiye'ye 600 milyon Dolarlık ek yardım yapılmasını kongreden istemiştir.

TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİNİN MODERNLEŞTİRİLMESİ

Dışişleri basın sözcüsü Thomas Reston, görüşmelerde ele alınan konular arasında, Amerika'nın, Türk Silahlı Kuvvetlerinin modernleştirilmesine katkıda bulunması ve Kıbrıs sorununun da bulunduğunu belirtmiştir. Sözcüye göre, gerek Başbakan Ecevit, gerekse Christopher, KTFD Başkanı Rauf Denktaş, ile Rum Toplumu Lideri Kipriyanu arasında önümüzdeki hafta yapılacak olan görüşmenin, toplumlararası görüşmelerin başlatılması hususunda son zamanlarda meydana gelen "en önemli gelişme" olduğu hususunda görüş birliğine varmışlardır.

YUNANİSTAN'IN NATO'YA DÖNMESİ KONUSU

Reston'a göre, görüşme sırasında Başbakan Bülent Ecevit, Türkiye'nin Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına dönmesine, ilgili taraflarca kabul edilebilecek bir formül bulunmasından yana olduğunu belirtmiştir.

Reston'un açıklamasında, Türkiye ile ABD'nin, bir adil yardımlaşma anlaşması imzalamak üzere görüş birliğine vardıkları hususu da yer almaktadır.

Stand - By

(Baştarafı 1. Sayfada)

lerinde greve gitmeleri söz konusudur. Fon ve Dünya Bankası çalışanları, ücretlerinin önemli ölçüde arttırılmasını istemektedirler. Para Fonu adına üye ülkelerde yaptıkları incelemelerde. Bu arada özellikle Türkiye'de, işçi ücretlerindeki artışlara «enflasyonu körüklüyor» gerekçesiyle karşı çıkan fon uzmanlarının, kendi ücret artışları için greve başvurmaları, yoğun eleştirilere konu olmaktadır.

IMF VE DÜNYA BANKASI'NDA GREV

Uluslararası Para Fonu ve Dünya Bankası çalışanlarının greve gitmelerini önlemek için, Fon Başkanı Jaco Ues de Larosiere'nin çaba harcadığı bildirilmektedir. Edinilen bilgiye göre, Larosiere, Manila'daki Unctad toplantısına katılmak için Washington'dan ayrılmadan önce, yönetim kurulu'na sorunun çözümü için iki hafta süre vermiştir. Para Fonu Başkanı Larosiere'nin, sorunun çözümünde son sözü söyleme durumundaki Birleşik Amerika ve başta Federal Almanya olmak üzere bazı Avrupa ülkelerine, «olumlu» bir tutum takınılmadığı takdirde «istifa zorunda kalacağını» duyurmuştur.

Uluslararası Para Fonu ve Dünya Bankası uzmanlarının ücretleriyle ilgili ayarlamanın 21 Mayıs tarihine kadar yapılması beklenmektedir.

Beklemeli

(Baştarafı 1. Sayfada)

sonra İzmir Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesine kaldırılmış, sanık suç aleti ile birlikte yakalanmıştır.

Olayın duyulmasından sonra Manisa Lisesinde okuyan bir grup öğrenci derslere girmemişlerdir. Soruşturma sürdürülmektedir.

Merkez Bankası'nın

(Baştarafı 1. Sayfada)

Bakanlığı yetkililerinden elde edilen bilgiye göre, 1978 yılının ilk iki ayında Merkez Bankası'nın döviz birikimi 35 milyon dolar azalırken, kredi olanaklarında da 35 milyon dolarlık bir daralma meydana gelmiştir. Merkez Bankası'nın varlıklarında 1978 yılında ise 139,5 milyon dolarlık artış sağlanmıştır.

ÖDEMELER DENGESİ

1979 yılının ilk iki ayında, ekonominin dış kaynak gereksinimini belirleyen cari işlemler dengesi için 64 milyon dolar olmuştur. 75 milyon dolarlık dış borç ana para ödemeleriyle birlikte dış açık 139 milyon doları bulmuştur. Ancak, 1979 yılının ilk iki aylarında Türkiye, 175 milyon dolarlık kabul kredisi borcu, 8 milyon dolarlık da petrol kredisi borcu ödemiştir. Böylece genel ödemeler dengesi açığı 316 milyon dolar düzeyine yükselmiştir. Genel denge açığının kapatılmasında ödeme gecikmelerine dayalı borçlanmalara başvurulmuştur.

Kesinleşen Ocak-Şubat dönemi ödemeler dengesi verileri, 86,6 milyon dolarlık proje kredisi ve 88,2 milyon dolarlık program kredisi kullanıldığını ortaya koymaktadır. Program kredisi kullanımlarında en önemli pay Dünya Bankası'ndan sağlanan 150 milyon dolarlık kredinin kullanımına ait olmuştur.

1979 yılının ilk iki ayında Türkiye'ye yabancı sermaye girişi de 6,5 milyon dolar düzeyinde belirlenmiştir.

İşgüzar

(Baştarafı 1. Sayfada)

İşgüzar, açıklamasında özetle şu görüşlere yer vermiştir:

«Kamuoyu şunu iyi bilsin ki, İşgüzar'ın yolsuzluk kredileri, vergi iadeleri, şirketleri, fabrikaları, yolsuz teşvik belgeleri ve yurt dışı şirketlerle ortaklıkları yoktur.

Gensoru önergelerinde iddia edilen yolsuzluk ithamları ile uzak yakın, doğrudan doğruya ya da dolaylı olarak hiçbir ilgim yoktur. Bakan olarak gerek SSK ve gerekse BAĞ-KUR Yönetim Kurullarına sözkonusu işlemlerle ilgili bir baskım ya da zorlamam olmamıştır.»

Tarım

(Baştarafı 1. Sayfada)

dan birer temsilcisinin katılmasıyla ilk toplantısını 15 Mayıs salı günü yapacaktır.

Bilindiği gibi bugün uygulanan ve 16 yaşından büyükler için 90 lira, 16 yaşından küçükler için 67,5 liralık tarım asgari ücreti 1.2.1978'de yürürlüğe girmişti.

KONGRE İLANI

Genel - Der İstanbul Şubesinin 2. olağan genel kurulu 24.5.1979 Pazar günü Dernek lokalinde yapılacaktır. Bu tarihte çoğunluk sağlanamadığı takdirde 3.6.1979 Cumartesi günü saat 10.30 da İstanbul Tabipler Odası salonunda yapılacaktır.

YÖNETİM KURULU

GÜNDEM:

1 — Açılış,
2 — Divan seçimi,
3 — Saygı duruşu,
4 — Konukların konuşması,
5 — Yönetim Kurulu raporunun okunması,
6 — Eleştiriler,
7 — Aklama,
8 — Seçimler,
9 — Kapanış.

(Politika: 1497)

Baykal ve Mataracı

(Baştarafı 1. Sayfada)

önergesinde şöyle demiştir:

«Zamanında gerekli tedbirleri almayıp, köylümüzün, çiftçimizin, velhasıl ülkemizin ihtiyacı olan motorini zamanında temin etmeyerek görevini ihmal eden, kötüye kullanan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Deniz Baykal hakkında meclis soruşturması açılmasını istiyorum.»

AP Kocaeli Milletvekili Adem Alisarıoğlu ÇAY-KUR'da ve bazı ihalelerde yolsuzluk yapıldığı iddiasıyla Gümrük ve Tekel Bakanı Tuncay Mataracı hakkında meclis soruşturması açılmasını istemiştir.

Sarıoğlu, dün Millet Meclisi Başkanlığına verdiği soruşturma önergesiyle ilgili bir basın toplantısı düzenlemiştir.

Sarıoğlu Gümrük ve Tekel Bakanı Mataracının Rize'de kendi yakınlarına paravan dernekler kurdurduğunu piyasada fiyatı 100-150 lira olan çayların bu derneklere 10-12 liraya satıldığını ileri sürmüştür.

Adem Ali Sarıoğlu şunları söylemiştir:

«1979 yılı başında Rize Basın Birliğine 10 liradan 50 ton çay satıldı birlik bir haftada 1,5 milyon lira kazanınca yeni teklifler gelmeye başladı. Büyük menfaat çarkının devleti soydurtma pahasına bakanın kardeşi tarafından idare edildiği hakkında rivayetler dolaşmaktadır.

1978 yılı sonlarında ise bakanın çok yakınları olan Vural Kaymaz ve Nihat Karadereliye peşin para alınmadan vadeli çekle 100 ton çay satıldı, bu çekin karşılığı yoktur. 6 aydır ertelenen bu 1 milyon liralık çek hâlâ ödenmemiştir. Ve cezai tedbir de uygulanmamıştır. Çayı alan bu kişiler çaydan milyonlar vururken ÇAY-KUR ise bu çay için bilançosunda zarar beyan etmiştir.»

Adem Ali Sarıoğlu kurumun iştirakiyle kurulu bulunan ambalaj fabrikasının tüm ihtiyaçları cevaplandırırken buna rağmen bakanın çok yakını olan Hüseyin Meydan firmasına iki yıl sonra teslim edilmek kaydıyla 85 milyon liralık hayali ambalaj fabrikasının ihalesinin usulsüz olarak verildiğini öne sürmüştür. Sarıoğlu projesi olmayan bu fabrika için 15 milyon liralık avans verildiğini bildirmiştir. AP'li Sarıoğlu bakanın piyasa değeri 100-150 lira olan dökme çaylarının da Ali Şen isimli bir tüccara 12 liradan satılması için çaba sarfettiğini iddia etmiştir.

Ecevit

(Baştarafı 1. Sayfada)

HOLLANDALI PARLAMENTER ÖNERGESİNİ GERİ ALDI

Bu arada, Başbakan Bülent Ecevit'in, parlamenterler kurulunda yaptığı konuşmayı izleyen Hollanda'lı bir parlamenter «Süryaniler» konusunda Konsey Başkanlığına verdiği araştırma önergesini geri çekmiştir. Hollandalı parlamenter «Ecevit'in konuşmasının ve eldeki kanıtların, Türkiye'de Süryanilere baskı yapıldığı yolundaki iddiaların, geçerli olmadığını kanıtladığını» bildirmiştir.

YUNANLI PARLAMENTERLERİN TUTUMU

Ecevit, Konseyde, Yunan parlamenterlerinin Türkiye ile Yunanistan arasında, sadece Kıbrıs sorunu varmış gibi davrandıklarını, buna karşılık Yunan hükümetinin ise, Kıbrıs sorununa karışmadığını ifade ettiğini belirtmiştir. Ecevit «Yunan hükümeti, parlamenterlerinin gösterdiği bu ilgiyi, açıktan gösterse, sorun daha çabuk çözülebilir sanıyorum» demiştir.

Altın alım

(Baştarafı 1. Sayfada)

Necati Elldüzgün, dün düzenlediği basın toplantısında bu tebliğ ile altın alım satımının yetki belgesi alma ve özel defter tutma sureti ile izne bağlanmış olduğunu hatırlatarak şunları söylemiştir:

«Bu tebliğe aykırı hareket edildiği takdirde Türk Parasının Kıymetini Koruma Kanunu hükümlerine göre kovuşturma yapılacağı öngörülmüştür. Böyle bir tebliğin yasal dayanağı yoktur. Bu kararla Türk kuyumcu esnaf ve sanatkârları haksız yere şaibe altında tutulmaktadır. Altına yatırılan paranın ölü bir yatırım olduğu iddiası ekonomik gerçeklere uygun değildir,

UCY

(Baştarafı 1. Sayfada)

Salonunda yapılan toplantıya Ankara İl Komitesi dışındaki diğer dernek ve kuruluşlar da katılmışlardır. Toplantının açış konuşmasını yapan Uluslararası Çocuk Yılı Ankara İl Komitesi Başkanı Milli Eğitim Müdür Yardımcısı Haydar Dikmen şunları söylemiştir:

«Uluslararası Çocuk Yılı Ankara İl Komitesi olarak, siz gönüllü kuruluş temsilcileri ile yaptığımız bu toplantımızın amacı, Ankara'daki çocuklarımızın sorunlarını saptamak ve bu sorunların çözümü için girişimde bulunmakla, Türkiye genelinde çocuklarımızın yaşamını iyileştirici yöntemlerin kamuoyuna maledilmesini sağlamaktır. Ayrı ayrı çalışmalarımızı birleştirerek Ankara İli olarak etkin ve uygulamalı çalışmalarla verimi arttıracağız. Kuruluşlar arasında eşgüdümü sağlayacağız.»

Gençlik

(Baştarafı 1. Sayfada)

olayları, farklı kesimlerde gençlik sorunları» konusu işlenecektir.

Bu oturumda Doçent Dr. Emre Kongar bir bildiri sunacak, bilahare Prof. Dr. Altan Günalp'ın oturum başkanlığında Dr. Düşdüz Vassaf, Prof. Dr. Cahit Orhan Tütengil ve Doç. Dr. Birsen Gökçe birer bildiri sunacaklardır. Konu daha sonra bilim adamlarının tartışmasına açılacaktır.

Akmandor

(Baştarafı 1. Sayfada)

Toplantısına başkanlık edeceği bildirilmiştir.

Akmandor'la birlikte Milli Savunma Bakanlığı Müsteşarı Orgeneral Selahattin Demircioğlu, Genelkurmay Başkanlığı ve Milli Savunma ile Dışişleri Bakanlığı temsilcileri de Brüksel'e gitmişlerdir.

Türkiye

(Baştarafı 1. Sayfada)

rihleri arasında Afganistan'ın başkenti Kâbil'de yapılacak bu dayanışma toplantısına Türkiye adına bakanlığının katılacağını bildiren Bulutoğlu, Türkiye'nin Afganistan'a somut işbirliği ve teknik yardım önerileri götürdüğünü açıklamış, «Afganistan ile tarihi d[illegible]luk bağlarımız şimdiye kadar çok düşük düzeyde kalmış olan ekonomik ilişkilerimizi bundan sonra arttırmamıza ve teknik, kültürel işbirliğini geliştirmemize, sağlam bir zemin oluşturmaktadır» demiştir.

13 Mayıs Pazar günü Kâbil'e gidecek olan İşletmeler Bakanı Bulutoğlu, Afganistan'a götürülen öneriler arasında, Afgan işçilerinin ve teknisyenlerinin Türkiye'deki kamu kesimi fabrikalarında eğitilmesi konusunun da bulunduğunu açıklamış ve şöyle devam etmiştir:

«Ayrıca, birçok sınai kuruluşun plan, proje ve mühendislik hizmetlerini yapmayı ve olanaklar sağlanırsa, inşaat ve tesis aşamasını da gerçekleştirmeyi öneriyoruz.

Çeşitli olaylarda

(Baştarafı 1. Sayfada)

çatışma başlamıştır. Çatışma sırasında bir kişi ölmüş ve biri ağır olmak üzere iki kişi ile bir başkomser hafif yaralanmışlardır. Ağır yaralı hastaneye kaldırılırken yolda ölmüştür. Bu arada dairede rehin tutulan bir kadın da kurtarılmıştır.

Hafif yaralı kişi ile kasığından ve karnından hafif yaralanan başkomser Çapa Tıp Fakültesi Hastanesinde tedavi altına alınmışlardır.

Olay yerinde ikisi 9 milimetre çapında 14'lü, ikisi 7,5 milimetre çapında Çek yapısı ve biri de «Atlet» diye anılan makinalı olmak üzere toplam 5 tabanca, dördü 7.65 ve dördü milimetre çapında 8 şarjör, çeşitli çaplarda 80 mermi ile çok sayıda sol yayın ve bazı belgeler bulunmuştur. Yetkililer, ölen ve yaralananların açıklamamışlardır.

İstanbul Emniyet Müdürü Hayri Kozakçıoğlu da olayla ilgili olarak gazetecilere şunları söylemiştir:

«Bir ihbarı değerlendirdik. Uzantısının nereye varacağını yakalanan militanların hangi örgütle ilişkileri olduğunu şu anda kesinlikle söylememize imkan yok. Hüviyetlerini açıklamamamızın nedeni, onların bize verdiği kimliği, bizim geçerli olarak kabul etmememizdir.»

Ünal Ozan futbol

(Baştarafı 7. Sayfada)

Altı hafta devam eden karşılaşmalarda Sakarya Gençler Gücü turnuvanın birinciliğini kazanırken, ikinciliği PTT Gençlik elde etmiştir. Adapazarı şehir stadında yapılan bir törenle Adapazarı Belediye Başkanı Ünal Ozan, kendi adına düzenlenen futbol trunuvasında dereceye giren takım ve futbolculara çeşitli hediyeler vermiştir. Başkan Ozan, ayrıca en az gol yiyen kaleci ile en centilmen takımı da ödüllendirmiştir.

Kırklarelispor en bunalımlı

(Baştarafı 7. Sayfada)

Kırklarelispor bu mevsim bir yaşam savaşı içindedir. Gelir kaynaklarının olmayışı ve kaliteli futbolcu kalmaması nedeniyle zor günler geçirmektedir. İkinci devre başında 3 futbolcusu Kırklarelispor'u terketmiş iki futbolcusunun da askere gitmesi nedeniyle yöneticiler takım kurmakta güçlük çeker hale gelmişlerdir.

Kırklarelispor Kulübü Başkanı Nazif Karaçam «Kırklarelispor zorlu bir dönem geçirmektedir.

ANKARA ÇİMENTO SANAYİİ T.A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NDEN

1 — Şirketimize İzmit İpraş'tan 28.000 ton fuel-oil naklettirilecektir.

2 — Bu işe ait şartname şirketimiz Ticaret Müdürlüğü'nden temin edilebilir.

3 — Teklifler en geç 28.5.1979 günü saat 15.00'e kadar şirketimiz Eğitim Müdürlüğü'ne verilmiş olacaktır. Postadaki vaki gecikmeler nazarı itibara alınmaz.

4 — Şirketimiz 2490 sayılı İhale Kanununa tabi olmayıp ihaleyi yapıp yapmamakta veya dilediğine yapmakta serbesttir.

(Basın: 14852) — 1496

İLAN
13. İCRA MEMURLUĞUNDAN

Sayı: 978--13932

Mahcuz olup satışına karar verilen 650.000 TL. sı değerindeki 22755 BGOR TR Nolu Teleksin intifa hakkının birinci satışı 14-5-979 günü saat 12.15/12.30 arasında Kapalıçarşı Mezat Müdürlüğü salonunda satılarak paraya çevrilecektir.

O gün mahcuz teleksin intifa hakına % 75 ne müşteri çıkmadığında ikinci satışı 15-5-979 günü aynı yer ve saatte yapılarak en çok artırana peşin para ile ihale olunacaktır.

Tellaliye ve damga resmi alıcıya aittir. Almak isteyenlerin belli gün ve saatte mahallinde görevli İcra Memuruna müracaatları ilan olunur.

(Basın: 3560) — 1495

İSTANBUL DENİZ TEKNİK SATIN ALMA KOMİSYON BAŞKANLIĞINDAN

Dz. Birlikleri ihtiyacı için aşağıda cinsi, miktarı muhammen bedeli ve geçici teminat miktarı belirtilen maddeler hizalarında gösterilen tarihlerde kapalı zarf usulü ile alınacaktır.

Teklif mektuplarının ihale saatinden bir saat evvel Komisyona verilmesi şarttır. Postada vaki gecikmeler kabul edilmez.

Şartnamesi ANKARA ve İZMİR Levazım Amirliklerinde ve Komisyonumuzda mesai saatleri dahilinde görülebilir.

Cinsi	Miktarı	Muhammen Bedeli	Geçici Teminatı	İhale Ta.	Saati
Kazan kampaundu	7000 Kilo	1.598.310.00 TL	47.950.00 TL	28.5.1979 Pt.	10.30
Muhtelif rulman	86 Kalem	1.691.997.50 TL	50.760.00 TL	28.5.1979 Pt.	11.00
Subay ve er için kıl tela	2 Kalem	1.985.000.00 TL	59.550.00 TL	28.5.1979 Pt.	11.15
El aletleri	40 Kalem	1.310.800.00 TL	39.324.00 TL	28.5.1979 Pt.	11.30
El aletleri	128 Kalem	3.389.769.10 TL	101.694.00 TL	28.5.1979 Pt.	11.45

(Basın: 14569) — 1479